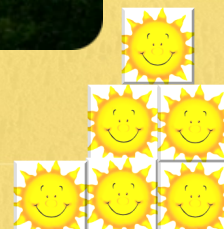

Cont(r) a Timp

Cuprins

Editorial: Un an de la primul număr.....Pag. 2	Specificul jocului didactic la deficientul mintalPag. 26-27
Diversitate și inovare în predarea - învățarea limbilor moderne.....Pag. 3-5	Utilizarea eficientă a calculatorului în cadrul orelor de matematică.....Pag. 28-29
<i>Mens sana in corpore sano</i>Pag. 5-7	Valorificarea oportunităților NTCI în predare-învățare în ciclul primar, prin folosirea softului educațional și a blogului.....Pag. 30-32
Metode moderne valorificabile în predarea articulu- lui în gimnaziu.....Pag. 8-9	Conceptul de artă parietală. Studiu de caz: Peștera ChauvetPag. 33-35
Activitatea recreativă pe timpul vacanței – tabăra școlară.....Pag. 10-11	Misteriosul șir al lui FibonacciPag. 36-38
Viitorul... șansă sau răsplată?.....Pag. 12-14	Ipostaze ale profesorului de succes în epoca transmodernăPag. 39-40
Principesa Elena Cuza la Piatra Neamț.....Pag. 14-17	
Împreună putem construi o lume mai bună.....Pag. 17-18	
Aplicații ale radiațiilor.Pag. 19-20	
Tratarea diferențiată, premisă a succesului școlarPag. 21-22	
Eficiența exercițiului de comunicare în adaptarea școlară și socială a elevuluiPag. 22-23	
Câmpia Jijiei, zonele sale inundabile.....Pag. 24-25	

Un an de la primul număr...

O revistă școlară trebuie să reprezinte cartea de vizită a unei școli. O revistă a școlii promovează acele evenimente care aduc prestigiu, aruncă o lumină asupra seriozității, profesionalismului și dăruirii personalului din această instituție. De mai bine de un an, revista Cont(r)aTimp, încearcă și, credem noi, reușește să scoată în evidență calitatea actului educațional din școala noastră.

Ne bucură faptul că toți colegii au răspuns solicitării noastre de a redacta și trimite materiale spre a fi publicate în numerele revistei. Acestea sunt rodul activității lor și merită a fi puse în lumină număr de număr. În numerele revistei s-au evidențiat articole scrise de elevi sub îndrumarea unor coordonatori din rândul cadrelor didactice.

A fost o deosebită plăcere pentru redactori să insereze în paginile fiecărui număr, materiale reprezentative pentru activități diverse care s-au bucurat de interesul elevilor și părinților. Putem exemplifica activitățile dedicate unor evenimente precum:

Ziua Europeană a limbilor;
Zilele Școlii "Vasile Conta";
Ziua Națională a României;
Balul Bobocilor;
Zilele dedicate poetului național Mihai Eminescu;
Ziua Unirii;
Ziua Eroilor;

În Școala "Vasile Conta", activitățile educative non-formale (concursuri, simpozioane, proiecte educative) sunt foarte apreciate, atât de conducere cât și de colegi, dovadă fiind sprijinul acestora în derularea lor. Putem evidenția astfel inițierea, desfășurarea și mediatizarea concursului interjudețean "Oameni, locuri, fapte", desfășurat în perioada "Școala Altfel" (6-10 aprilie 2015), activitate care a fost sprijinită și apreciată la adevărata valoare de către cei implicați cât și de beneficiarii ei cei mai importanți, elevii.

O altă activitate de succes desfășurată în cadrul acestei perioade cea coordonată de doamna director profesor Ionela Bărbuș și de doamnele profesor pentru învățământul primar Carmen Pelin și Dana Trifescu, "Învierea lui Hristos, nădejdea Învierii noastre". În cadrul proiectului, coordonatorii au responsabilizat școlarii în cadrul activităților de voluntariat, revigorând spiritul civic, promovând valori de solidaritate și generozitate. Spiritul de echipă a avut un impact pozitiv asupra tuturor beneficiarilor proiectului.

De o largă apreciere în rândul elevilor participanți s-au bucurat și alte activități precum:

- "Cu viața mea, apăr viața", în parteneriat cu I.S.U. Iași și
- Simpozionul Național "Nașterea Domnului — Lumină, datini și culoare", la care a participat elevul Komessarios Andrei din clasa a VI-a B.

Sperăm că interesul colegilor în a trimite materiale pentru revista școlii se va menține și pe viitor și că revista școlii va rămâne un mijloc de a promova aspectele reprezentative din viața instituției.

(Redactorii revistei)

Diversitate și inovare în predarea - învățarea limbilor moderne

Dinamica societății contemporane, circulația informației în lumea modernă, schimburile interstatale de orice natură aduc în prim plan necesitatea cunoașterii și valorificării limbilor moderne.

A avea competențe de comunicare într-una sau mai multe limbi străine reprezintă un atu pentru orice cetățean, o cerință cotidiană pentru fiecare individ, indiferent de condiția sa socială sau de pregătirea profesională pe care o exercită în cadrul unei meserii oarecare.

Abilitățile de comunicare într-o limbă modernă – exprimate în competențe specifice - de a recepta dar și de a emite mesaje într-una sau mai multe limbi europene, alta/altele decât cea maternă, contribuie la inter-cunoașterea specificului cultural și a elementelor de civilizație care caracterizează diferitele comunități naționale; folosirea unei limbi moderne ca vehicul informațional facilitează integrarea europeană, contribuie la realizarea unui climat de inter-cunoaștere și respect reciproc, crește șansele de liberă circulație a persoanelor pe piața muncii, etc. A cunoaște una sau mai multe limbi moderne reprezintă șansa de a pătrunde subtil într-un alt univers, șansa de a avea acces din interior la gândirea, viziunea și valorile unui popor, altul decât cel căruia îi aparții.

În viziunea Uniunii Europene dar și a UNESCO, învățarea limbilor moderne reprezintă un mijloc de a promova egalitatea socială. Iată de ce, încurajarea învățării limbilor moderne la toate nivelurile de educație reprezintă un obiectiv esențial al tuturor societăților caracterizate prin diferențe

lingvistice. (Unesco, 2003, p. 23).

În acest context, instituțiile europene au conceput politici lingvistice educaționale care vizează învățământul plural al limbilor.

Astfel, anul 2001 a fost declarat "Anul european al limbilor" de către Consiliul Europei în parteneriat cu Uniunea Europeană. Totodată, s-a căzut de acord ca anual, pe 26 septembrie, să se sărbătorească Ziua europeană a limbilor, cu intenția de a conștientiza publicul în legătură cu diversitatea limbilor vorbite în Europa și de a îl motiva să învețe limbi străine.

Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: învățare, predare, evaluare și Portofoliul European al Limbilor au apărut în același an, ca o necesitate, cu scopul găsirii instrumentelor de promovare a plurilingvismului, multilingvismului și interculturalității. Plurilingvismul și multilingvismul pot fi considerate a fi elemente esențiale în realizarea unității în diversitate; acestea contribuie decisiv la facilitarea înțelegerii între cetățenii europeni și la însușirea și respectarea specificului lingvistic și cultural al indivizilor unor comunități lingvistice.

Plurilingvismul presupune folosirea mai multor limbi de către același individ. Așadar, o societate plurilingvă este formată în majoritate din indivizi capabili să se exprime în mai multe limbi la niveluri diferite de competență.

Stricto sensu, educația plurilingvă, indiferent de forma sa de organizare, vizează dezvoltarea de capacități lingvistice, punerea în valoare a

Educația la V(a) Conta!

acquis-ului lingvistic și cultural, optimizarea atitudinii indivizilor față de învățarea limbilor moderne.

Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL) aduce în atenție abordarea *acțională*, care aduce în atenția publicului interesat o serie de concepte care îi precizează și îi definesc modul de funcționare. În acest context, cel care învață limba este un *actor* social, care are de îndeplinit o serie de *sarcini* (comunicative/alte); sarcinile sunt *orientate* spre un scop, sunt *necesare* și vizează obținerea unui *rezultat* în cadrul unui anumit *domeniu* (personal, public, profesional, educațional) *de activitate*.

De fapt, aceste domenii de activitate mai sus menționate ne trimit către sferele de activitate ale vieții sociale, către centrele de interes ale acestora și care nu sunt altceva decât componente ale unei realități imediate de care trebuie să se țină seama: nevoia și dorința de comunicare. Așadar comunicarea se naște într-un context, adică într-o situație dată, iar conținutul comunicării trebuie, în mod evident să corespundă contextului dat.

Abordarea plurilingvă reprezintă o necesitate a societății contemporane, recunoscută de Uniunea Europeană; în viziunea forului european, comunicarea complexă și diversificată aduce cu sine toate valorile esențiale care stau la baza aspirațiilor democrației europene: pacea, unitatea, solidaritatea, securitatea, etc. De aceea, cunoașterea, conservarea și răspândirea limbilor europene constituie un obiectiv de prim ordin al politicii sale oficiale, Uniunea Europeană încurajând învățarea a cel puțin două limbi străine de către cetățenii săi.

Abordarea plurilingvă prin valorificarea cunoștințelor de limbă, cultură și civilizație dobândite în cadrul orelor de de limbi străine din școală și nu numai, poate reprezenta o metodă alternativă de optimizare și de diversificare a cunoștințelor și competențelor de comunicare în limbile moderne. Acest tip de abordare poate fi utilizat atât în cadrul

orelor de limbi străine aparținând trunchiului comun, cât și, sau mai ales, în cadrul curriculumului la decizia școlii – domeniul disciplinelor opționale, dacă profesorul care predă la clasă are dublă specializare, și dacă manifestă disponibilitate față de acest tip de demers didactic.

A adopta sau a utiliza elemente aparținând acestei metode are ca beneficiu nu doar îmbunătățirea generală a cunoștințelor din sfera limbilor moderne ci și beneficii complementare precum dezvoltarea capacităților de analiză, sinteză, sistematizare și comparare de cunoștințe, dezvoltă gândirea, spiritul de observație, aduce în atenție asemănările dar și deosebirile structurale dintre limbile străine abordate în paralel, readuce în discuție raportul limbă - gândire.

Didactica intercomprehensiunii pune față în față didacticile diferitelor limbi exploatate în oglindă și se concentrează în principal pe trăsăturile comune ale limbilor în cauză. Astfel, competențele dobândite într-o anumită limbă (limba maternă/o limbă străină învățată) pot servi ca punct de plecare în analiza realizată la nivelul unei familii lingvistice și în aprofundarea acesteia sau, pot servi ca punct de sprijin în abordarea plurilingvistică și în cazul unor limbi europene care fac parte din familii lingvistice diferite. Analogiile realizate între limbile în discuție îi ajută pe elevii care cunosc deja una dintre aceste limbi să înțeleagă sau să învețe o altă limbă/alte limbi.

Intercomprehensiunea reprezintă o alternativă interesantă, complementară metodelor deja existente și care favorizează plurilingvismul, multilingvismul, interculturalitatea întrucât această metodă „încurajează oamenii să aprofundeze, să-și îmbogățească și să-și diversifice achizițiile lingvistice, inclusiv în afara școlii și pe tot parcursul vieții” (http://www.senat.fr/rap/r03063/r03063_mono.html).

Cu siguranță, intercomprehensiunea nu

poate și nu trebuie să înlocuiască studiul aprofundat al uneia sau a mai multor limbi străine deoarece nu doar abordarea este diferită ci și obiectivele stabilite sunt altele. Abordările așa-zis tradiționale, consacrate, și general acceptate în predarea – învățarea limbilor moderne au ca obiectiv atingerea unui nivel cât mai ridicat de competențe generale de comunicare, conform nivelurilor de achiziții lingvistice acceptate de CECRL - A1, A2, B1, B2, C1, C2. În cazul abordărilor anterior menționate obiectivul urmărit este de a dobândi competențe parțiale iar sensul acestui tip de demers este acela de adaptare a învățării la nevoile personale, circumstanțiale ale beneficiarului, de facilitare a transferului și interferențelor culturale, de comunicare chiar în contexte mai puțin favorizante .

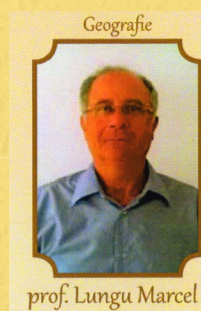
Bibliografie:

Cadrul european comun de referință pentru limbi. Învățare, predare, evaluare

Unesco, *L'éducation dans un monde plurilingue. Document cadre de l'Unesco*, Organisation des Nations Unies pour l'Éducation, la Science et la Culture, 2003.

Călugăru Mihaela Georgiana, *Multilingvism și inovație în didactica predării limbilor străine*, Analele Universității "Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Științe ale Educației, Nr. 1/2009

Ivan Sorin, *Predarea și învățarea limbilor străine – o prioritate europeană, o necesitate a învățământului superior în era globalizării*, Analele Universității "Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Litere și Științe Sociale, Nr.3/2011

„Mens sana in corpore sano”

Autorul celebrei maxime, poetul latin Juvenal, a trăit în secolul 1 și 2 după Hristos. În „Satirele”, opera sa principală, critică aspru și pitoresc viciile umane iar înțelepciunea și tâlcul citatului de mai sus exprimă faptul că sănătatea corpului se va reflecta automat și asupra minții.

Anticii gândeau idealul perfecțiunii umane, ca un echilibru armonios între facultățile intelectuale și cele ale corpului fizic. Educația spartană, urmată de cea romană, sublinia conexiunea între minte și trup și faptul că antrenând corpul fizic dezvoltăm și sufletul.

Apărarea și întărirea sănătății se numără printre cele mai vechi preocupări ale omului și este transmisă până în zilele noastre.

Marele filozof Seneca spunea că: „omul nu moare, ci se omoară”. Adevăr și intuiție exprimat în puține cuvinte, mai ales atunci când sunt corelate cu cauzele care ruinează sănătatea omului.

Sănătatea, ar putea fi considerată ca o stare de bine din punct de vedere: fizic, psihic și social, înțelegându-se că dacă trupul este bolnav, spiritul pierde din vigoare.

Copiii trebuie învățați să-și mențină sănătatea fizică și cea mintală în egală măsură

pornind de la faptul că ea reprezintă cea mai mare avuție, după cum a spus încă din secolul XIX, filozoful german Shopenhauer: „**SĂNĂTATEA NU REPREZINTĂ TOTUL, DAR FĂRĂ SĂNĂTATE NIMIC NU CONTEAZĂ**”.

Formarea deprinderilor igienice asupra minții și corpului încep pentru copil din familie, grădiniță, școală și vor fi respectate și aplicate ca reguli de igienă personală și colectivă.

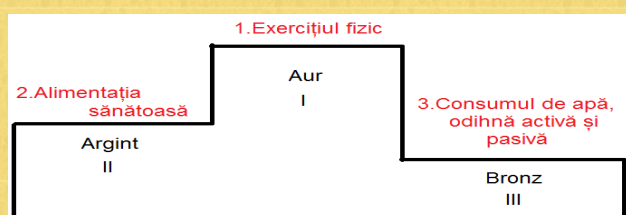
Exemplu:

În locuințele noastre și în clasele în care ne desfășurăm activitatea este necesar să pătrundă soarele și să existe aer curat, încărcat cu oxigen (O_2) și nu viciat de CO_2 (dioxid de carbon).

În timpul nopții în încăperi scade cantitatea de oxigen, în timp ce cantitatea de CO_2 (dioxid de carbon) sporește, încât este necesară aerisirea periodică a camerelor și a sălilor de clasă. Trebuie reținut, că atunci când expirăm, eliminăm 10mg de carbon. În medie oamenii respiră de 12 ori pe minut adică de 17.280 de ori pe zi. Aerul curat, proaspăt, determină creșterea duratei medii de viață și reduce frecvența infecțiilor căilor respiratorii și a astmului bronșic. Studiile medicale au demonstrat importanța stilului de viață și respectarea unor principii de viață sănătoase.

Didactic și în stil sportiv ne putem imagina un podium de premiere

cu

următoarea clasificare:

1. EXERCITIUL FIZIC

Anticii aveau dreptate atunci când afirmau că dacă nu facem mișcare, mușchii ni se atrofiază și are de suferit întregul corp, inclusiv activitatea psihică.

Viața este o formă superioară de mișcare a materiei”.

„Dintre foloasele mișcării asupra organismului uman menționăm:

- reducerea colesterolului din sânge;
- stimularea activității cerebrale prin secreția „moleculelor de plăcere” a endorfinelor și a serotoninei - hormonul plăcerii –

Omenirea, se confruntă astăzi cu sedentarism determinat de progres și tehnologia modernă, și trebuie să ne reamintim că la începuturile sale în „copilăria omenirii” se muncea foarte mult pentru agonisirea celor necesare traiului iar hrana era mult mai greu de obținut.

Se impune astăzi practicarea unor sporturi, a mersului pe jos, în pas vioi, a alergării (jogging) în parcuri, piste de alergare, săli de fitness.

2. ALIMENTAȚIA SĂNĂTOASĂ

Procurarea hranei a fost de la început o condiție necesară vieții. În trecut, strămoșii noștri petreceau mult timp și cu dificultate obțineau cele necesare vieții prin vânătoare sau agricultură rudimentară, încât fără voința lor erau echilibrați și ponderați.

Astăzi s-a produs un dezechilibru între consumul alimentar și necesar care conduce la obezitate - ușurința cu care se obține și se găsește hrana conduce fie la o malnutriție sau o supraalimentație prin neglijarea alimentelor naturale (fructe, legume) în favoarea dulciurilor și a alimentelor intens procesate.

Sfatul medicilor este să „mâncăm cu creierul” înaintea „papilelor gustative” și să ne reamintim și să aplicăm acest proverb german: „masa de dimineață, mănânc-o singur, masa de prânz împarte-o cu prietenii, iar masa de seara dă-o dușmanilor”.

Explicația - Masa de dimineață se depune în organismul nostru, sub formă de grăsimi, cel mai puțin 10 %, masa de prânz între 30-40 % în vreme ce o cină luată după ora 18 se depune în proporție de 80-90 %..

3. CONSUMUL DE LICHIDE (APĂ)

Cunoaștem toți, cred, că aproximativ 60 % din greutatea noastră este apă, că este necesară pentru viață și procesele ei, cum ar fi:

- transportul substanțelor nutritive la toate celulele corpului;
- eliminarea toxinelor din corp;
- reglarea temperaturii corpului;
- digestie, etc.

Specialiștii recomandă consumul a circa 2 litri de apă zilnic, pentru o persoană.

4. ODIHNA ORGANISMULUI-

Presupune odihna activă și cea pasivă (somn). Oamenii au fost programați de Creator să respecte în decurs de 24 ore 1/3 din fiecare, adică 8 ore de muncă, 8 ore de odihnă activă, 8

ore de odihnă pasivă (somn). Nerespectarea acestui program, îndepărtarea de natură alături de poluarea planetei conduc la apariția bolilor.

Studiile de specialitate au indicat importanța culcatului la ore fixe, a somnului înainte de ora 12,00 (miezul nopții), etc,- pentru refacerea celulei nervoase-.

Respectarea principiilor mai sus amintite ne oferă o viață sănătoasă iar ignorarea lor ne conduc spre boală.

De altfel, organizația **MENSA**, asociația celor mai inteligenți oameni de pe planeta noastră a promovat încă de la înființare res-

pectarea principiilor sănătoase de viață.

MENSA = masă, măsură, iar mensanii sunt oameni sănătoși fizic dar și psihic.

Odihna activă - presupune atragerea copilului la o activitate reconfortantă înafara muncii (învățăturii) adică la ceva la care să se gândească cu plăcere, ceva care-mi place; pe care o doresc; mă dispune, mă reconfortează. (Exemplu: plimbare în parc, cititul, ascultare de muzică, un hobby, practicarea unui sport).

Odihna pasivă - presupune acordarea unui interval de 8 h de somn, foarte important pentru fixarea și acumularea informației, iar în timpul somnului sunt sintetizați doi hormoni foarte importanți pentru organism: melatonina și cel de creștere.

Metode moderne valorificabile în predarea articolului în gimnaziu

O etapă foarte importantă în realizarea unui act didactic de calitate o reprezintă alegerea **metodelor de predare**, ce reflectă stilul profesorului, modul în care acesta se adaptează la nivelul clasei, la tipul lecției etc.

Metodele trebuie să incite curiozitatea elevilor, să îi atragă către disciplina predată, să aducă mereu elemente de noutate, dacă nu prin conținut, atunci prin formă, prin modalitatea de abordare a conținuturilor predate.

Vom avea în vedere, în cele ce urmează, felul în care pot fi utilizate o parte din **metodele moderne** în cadrul lecțiilor de predare a articolului.

Metoda brainstorming

Brainstormingul este o metodă care stimulează creativitatea elevului. Profesorul expune o problemă – un aspect de limbă ce implică dificultăți de înțelegere din partea elevilor –, după care,

în mod spontan, se emit soluții, fără preocuparea validității acestora”.

• **Exemplu:** folosirea metodei **brainstorming** într-o lecție de predare – tema – **Articolul (clasa a VIII-a)**

Elevii clasei vor fi împărțiți în trei grupe a câte 5 elevi, fiecare grupă primind o sarcină de rezolvat.

Grupa I: *”Exprimă-ți opinia despre semnificația titlului poeziei **Lacul**, de Mihai Eminescu, raportându-te la forma articulată a substantivului.”*

Grupa II: *”Exprimă-ți opinia despre semnificația titlului operei literare **Amintiri din copilărie**, de Ion Creangă, raportându-te la forma nearticulată a substantivelor.”*

Grupa III: *”Exprimă-ți opinia despre semnificația titlului poeziei **Izvorul nopții**, de Lucian Blaga, raportându-te la forma articulată a substantivelor.”*

Cerințe: Fiecare grup trebuie să emită cât mai multe idei într-un timp limitat (15 minute). În fiecare grupă va fi numit un elev responsabil cu notarea pe scurt a ideilor.

Ceilalți elevi ai clasei vor constitui juriul de experți care va evalua – critic – ideile emise și va ierarhiza grupele într-un podium (vizând atât cantitatea ideilor, cât și calitatea lor). Profesorul va monitoriza activitatea, încurajând elevii să gândească critic, să se exprime corect, să îmbine cunoștințele dobândite în timpul orelor de literatură cu cele dobândite la orele de limba română, vizând cunoașterea rolului **articolului** (valorii

Educația ta V(a) Conta!

stilistice a acestuia).

Jocurile de spargere a gheții

Ora de limba română poate deveni mult mai atractivă pentru elevii de gimnaziu prin folosirea, în diferite momente ale lecției, a jocurilor didactice.

Nu trebuie neglijat faptul că vârsta elevilor implică o componentă ludică, iar jocul „fortifică energiile intelectuale și fizice ale acestora, furnizează o motivație secundară dar stimulatorie, o prezență indispensabilă în ritmul muncii școlare”.

Jocurile de spargere a gheții pot fi folosite la orele de limba română pentru a capta atenția elevilor, pregătindu-i pentru activitatea de învățare.

● **Exemplu:** folosirea **jocurilor de spargere a gheții** într-o lecție de predare; **tema – Articolul** (clasa a V-a):

Profesorul are un set de cartonașe pe care sunt scrise silabe: RE, CA, DE etc. Elevii trebuie să dea exemple de substantive care încep cu aceste silabe și apoi să numească alți colegi care să alcătuiască propoziții în care substantivele respective să fie subiecte. Jocul va fi contra cronometru, vizându-se corectitudinea, dar și rapiditatea răspunsurilor.

(Scopul acestui joc este acela de a determina elevii să observe prezența articolului ce însoțește substantivul cu funcția de subiect: cuvânt cu **RE** → **reducere** → Subiect → **Reducerea** a fost mică./ **O reducere** ne avantajează. etc.)

Metoda cubului

Metoda cubului facilitează abordarea unei teme, urmărindu-se același aspect din mai multe puncte de vedere și reprezintă „o modalitate de predare-învățare ce valorifică resursele elevilor

de participare conștientă la descoperirea cunoștințelor și a relațiilor dintre acestea”.

● **Exemplu:** folosirea **metodei cubului** într-o lecție de predare; **tema – Articolul** (clasa a VI-a)

Profesorul pregătește un cub, pe fiecare din cele șase fețe fiind scrisă câte o sarcină de lucru ce vizează învățarea articolului/ fixarea cunoștințelor deja însușite despre articol:

Definește articolul.

Compară formele articolului hotărât cu cele ale articolului nehotărât. Ce observi?

Completează enunțul următor cu articolele potrivite:

....copii aleargă către teren....de fotbal ... școli...

Analizează articolul nehotărât din enunțul următor: *Gândul cel bun l-a încurajat.*

Scrive forma corectă a articolului posesiv/ genitival:

Florile sunt ...mamei.

Alcătuiește două enunțuri în care cuvântul lui să aibă valori morfologice diferite. **Argumentează** soluțiile găsite.

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin Cucos, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002, p. 298
2. Constantin Cucos (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, 2008,

Activitatea recreativă pe timpul vacanței – tabăra școlară

Prof. Carmen Cană, prof. Delia Pricope

De multe ori părinții se întreabă dacă copilul lor este pregătit pentru a merge în tabără, dacă acesta va face față provocării de a fi în afara familiei o anumită perioadă de timp. Nu știm dacă se poate preciza o anumită vârstă la care copilul este pregătit să facă primul pas către activitățile desfășurate în cadrul unei tabere. Cu ajutorul cadrelor didactice care organizează tabăra, prin implicarea copilului în diverse activități educative atractive, copilul va depăși cu bine posibilele obstacole și această activitate va fi una ce se va mai dori repetată în viitor. Se știe că este important să găsești ta-

băra potrivită privind interesele și preocupările copilului. Astfel ne-am documentat înainte să luăm o decizie și am hotărât ca tabăra

să nu fie într-o locație aflată prea departe de casă, astfel încât copilul să nu se simtă departe de ai săi.

În acest an, am organizat un grup de elevi de clasele a II-a și a III-a pentru a merge în Tabăra "Muncel". Situată în mijlocul Pădurii Călugăra, la granița dintre județul Iași și județul Neamț

este o tabără foarte frumoasă, spațioasă, cu spațiu de joacă, teren de fotbal, platou pentru desfășurarea diferitelor activități, sală de discotecă. Plecarea a fost cu grijă pregătită, atât în ce privește materialele pe care a trebuit să le aibă elevii și cadrele însoțitoare, dar și stimulându-le dorința ca, împreună cu ceilalți colegi, să pornească într-o nouă aventură. Am implicat copiii în diverse activități:

ora de glume- citirea unei glume, urmărindu-se modul de citire și, în același timp, expresivitatea cu care fiecare copil pune în valoare umorul glumei alese, **karaoke** - interpretarea unei melodii după versurile apărute pe monitorul calculatorului, **dans-** învățarea unor pași de dans, **teatru-joc** de rol și mimă, joc de cărți, jocul copilăriei- **Sfoara**, întreceri sportive- ștafete. Pentru a le stimula

Educația ta V(a) Conta!

spiritul de competiție, dar și pentru a le forma deprinderi de ordine și curățenie, copiii au fost antrenați într-un adevărat concurs privind cea mai ordonată cameră, fiind răsplătiți simbolic cu o „steluță

pentru curățenie”. În activitățile întreprinse, au fost puse în valoare talentele elevilor, spiritul de echipă, perseverența, dar și entuziasmul de a face ceva împreună cu prietenii, bucuria de a învăța lucruri noi. Activitățile taberei au fost completate cu excursia de o zi, în care copiii au avut ocazia să să-și dezvolte cultura generală vizitând casele memoriale ale unor scriitori cunoscuți (Vasile Alecsandri - Mircești, Ion Creangă - Humulești), mergând pe

urmele lui Ștefan cel Mare și Sfânt (Cetatea Neamțului), pășind cu sfilă pragul unor lăcașe de cult reprezentative pentru zona Moldovei (Mănăstirea Neamț și Mănăstirea Agapia) sau observând cu entuziasm animalele din Rezervația de Zimbri Dragoș-Vodă.

Ultima seară a taberei s-a încheiat cu focul de tabără, urmând apoi, în ultima zi, să facem pre-

mierea copiilor care s-au remarcat în cadrul activităților desfășurate.

Putem spune că tabăra încearcă să îndrume pașii copiilor, cultivându-le încrederea în sine și în ceilalți, sentimentul de prietenie și curajul. Copiii își fac noi prieteni, învață să relaționeze cu cei din jur în situații noi, își îmbogățesc cunoștințele într-un mod plăcut, iar „doamna” este alături de ei și se distrează împreună.

Așadar, la Muncel, copiii au avut privilegiul să descopere frumusețile taberei și credem că gândul la clipele petrecute împreună va aduce întotdeauna un zâmbet pe fețele lor. Acest lucru ne face pe noi, organizatorii de tabără, să fim mulțumiți și să „visăm” la următoarele activități pe care le vom efectua cu elevii noștri.

Viitorul... șansă sau răsplată?

„Liceu, cimitir
Cu lungi coridoare-
Azi nu mai sunt eu
Și mintea mă doare...
Nimic nu mai vreau-
Liceu, cimitir
Cu lungi coridoare.”

(George Bacovia - *Liceu*)

O școală pe care o percepi în felul celei descrise de George Bacovia nu poate să-ți ofere educația pentru dezvoltarea unei personalități libere și creatoare, din moment ce ea nu poate să răspundă nevoilor tale emoționale. Atmosfera glacială și golul pe care îl simți în sufletul tău te izolează între zidurile create de inhibare, insatisfacție și incapacitate de relaționare cu universul în care ești constrâns să trăiești.

Școala aceasta poate să-ți ofere hrană intelectuală, dar ea va răspunde prea puțin nevoilor tale emoționale.

Dacă vrei să-ți îndeplinești visele, primul lucru pe care trebuie să-l faci este să te trezești și să-ți gândești cu grijă calea pe care vrei să o urmezi. Decizia de astăzi te va călăuzi pe drumul pe care vrei să-l urmezi mâine. Viitorul va fi așa cum ți-l vei crea. Dacă ai scop și motive, îți poți îndeplini orice vis. Nimic nu este imposibil. Nu trebuie să încerci să devii neapărat o persoană de succes, ci trebuie doar să încerci să devii o persoană de valoare. Și ține minte: **Secretul vieții nu e să ai tot ceea ce îți dorești, ci să-ți dorești tot ceea ce ai.**

Nu ești tu primul care se confruntă cu întrebările existențiale. Nu ești tu primul care crede că va schimba lumea. Dar ești primul care trebuie să știi ce vrei în viața ta și care trebuie să-ți asumi responsabilitatea față de tine și față de destinul oamenilor și al omenirii. Și trebuie să șii că ceea ce îți cer oamenii e nespus mai puțin decât ce-ți ceri tu. Ei vor doar să joci un rol, iar tu trebuie să scrii o piesă, piesa vieții tale. Și o vei scrie cât mai bine atunci când vei învăța să te cunoști și te

Educația ta V(a)Conta!

vei dezvolta personal, alegând de fiecare dată alternative optimă. Nu sta deoparte și nu spera că lucrurile se vor întâmpla! Fă-le să se întâmple! Fii

tu cel care îți controlezi propriul destin! Într-o societate concurențială ca a noastră, nimic nu ți se dă, ci se obține, se cucerește, iar tu ca individ trebuie să fii pregătit să acționezi și nu să reacționezi, să fii stimul activ și nu receptor pasiv.

Tinere, tu te-ai întrebat ce ideal ai? Tu încotro te îndrepti? Grăbește-te să găsești răspunsul, căci timpul nu te așteaptă! Examenul de clasa a VIII-a bate la ușă, iar șansa ta de reușită așteaptă o minte pregătită. Școala viitorului tău trebuie să

fie una care să elimine zidurile tale psihologice, trebuie să fie un loc care să-ți ofere o educație ce

ți permite să te adaptezi la ritmul impus de mutațiile științifico-tehnice fără precedent pe care le trăiești astăzi

Crezi că îți va fi greu să reușești? Nu uita: Succesul stă în voinea ta de a învinge... Îi cunoști pe ei?... Mai ieri au fost colegii tăi... Unde sunt ei astăzi?... Acolo unde și-au dorit... Cum au reușit?... Prin muncă, implicare, dăruire și voință... Azi sunt înalți și frumoși, cu personalitate, uneori rebeli, dar cu realizări frumoase. Mai ieri

erau o clasă plină de copii neastâmpărați, cu ochii calzi, curioși, puțin timizi și emoționați. Erau ca voi, iar mâine voi trebuie să fiți ca ei, niște învingători. Au absolvit cu rezultate bune și drept recunoștință au oferit dascălilor lor un firav trandafir, ca semn că valoarea lucrurilor nu este dată de timpul cât ele există, ci de intensitatea cu care le percepem și le trăim.

Și le-au înmănat dragilor lor dascăli o diplomă de suflet, mulțumindu-le că au știut să le arate cum să învețe din eșecuri, cum să fie puternici în momentele grele și cum să găsească dragoste și bunătate în zilele negre.

Dascălii lor i-au învățat să-și folosească mintea în sensul cel mai onest cu putință, astfel

Educația ta V(a)Conta!

încât să nu le fie teamă de întrebări. Și i-au învățat să-și apere convingerile, chiar și atunci când ezitau să și le afirme.

Iar acum absolvenții noștri de azi pășesc cu îndrăzneală și curaj pragul liceului cu lecția vieții învățată: „**Nu zidurile fac o școală, ci spiritual ce domnește într-însa.**” (Ferdinand I)

Succesul este al celor ce se ridică de fiecare dată când sunt loviți și spun: «**De data asta eu voi câștiga.**»

Tinere, nu uita că toți oamenii mari au fost mai întâi copii. Bucură-te de fiecare lucru mărunț din viața ta, deoarece într-o zi vei privi înapoi și vei realize că acestea au fost lucrurile importante! Nu disprețui lucrurile mici! O lumânare poate face oricând ceea ce nu poate face soarele niciodată: să lumineze în întuneric. Bucură-te de anii de școală, bucură-te de cei pe care îi ai alături! Dă șansă fiecărei zile să fie cea mai frumoasă din viața ta și nu îți pierde niciodată sufletul curat de copil! Și nu uita: „Non scholae, sed vitae discimus.” (Nu pentru școală, ci pentru viață învățăm.) (Seneca).

**Non scholae,
sed vitae
discimus !**

Principesa Elena Cuza la Piatra Neamț

Elena Cuza a fost și continuă să rămână un model de viață creștină, o personalitate căreia, deși soarta i-a hărăzit mai multe suferințe decât bucurii, a reușit să rămână, până la sfârșitul celor 84 de ani, "exemplu de bunătate".

Orașul Piatra Neamț a avut șansa de a o găzdui la sfârșit de secol XIX - început de secol XX, pe prima Doamnă a României. Fiica postelnicului Iordache Rosetti și a Ecaterinei (Sturdza), Elena s-a născut la Iași, la 17 iunie 1825. Copilăria și-a petrecut-o în mare parte la moșia Solești (localitate aflată la 15 km de Vaslui), proprietate moștenită de tatăl ei. "Crescută în parte acasă ... era un caracter timid și modest. Miloasă, darnică și afabilă, a rămas așa toată viața ei, făcând de-a pururea binele. Femeie cetită, a fost o bună româncă, bucurându-se de toate faptele de seamă ale țării."

Elena Cuza a locuit în orașul de la poalele Pietricicăi în două etape: 1895-1901 și 1904-1909. Lucia Borș, autoarea singurei biografii închinată principesei, scria următoarele: "În acest timp [1895], fratele său mai mic, Theodor, își cumpărase o casă la Piatra-Neamț.

Orașelul tăcut și pitoresc plăcu mult Doamnei Elena, care se hotărî să construiască și ea o casă frumoasă și încăpătoare, unde să se strângă pe lângă ea, în timpul verii sau sărbătorilor, aceia care-i erau dragi. Dar când să se mute într-însa, auzi de ocară pe care Mitiță Sturdza o aduse în Parlament memoriei Domnitorului Cuza și se hotărî să părăsească pentru totdeauna Țara Românească, în semn de protest. Dăruie casa fratelui Theodor, care o și vându după aceea și plecă la Geneva".

Reperle cronologice sugerate de Lucia Borș ca fiind legate de stabilirea principesei în urbea Piatra sunt confirmate de documente de arhivă. Într-adevăr, Elena Cuza poposește prima dată

Educația ta V(a)Conta!

la Piatra, în vara anului 1895, atunci când devine proprietara unei locuințe de pe strada Ștefan cel Mare, stradă destinată protipendadei nemțene, în baza actului de vânzare-cumpărare nr. 642 încheiat la Tribunalul Neamț, la 3 august 1895, între "princesa Elena Cuza, văduvă, de profesie rentieră și căpitanul Vasile Alexandrescu, proprietar". Documentele aflate în fondul Tribunalului Jud. Neamț nu înregistrează nici un act de vânzare-cumpărare care să ateste achiziționarea unei proprietăți în Piatra-Neamț, de

către fratele Elenei Cuza, Theodor Rosetti. De asemenea, în planul care conține situația proprietăților de pe strada Ștefan cel Mare, în perioada 1890-1900, nu se întâlnește numele acestuia. Este posibil ca fost proprietate a căpitanului Alexandrescu să fi fost dăruită lui Theodor Rosetti, fără a se oficializa această cedare. Altfel nu se explică de ce doi ani mai târziu, Elena Cuza își cumpără un nou teren pe aceeași stradă, la nr. 25, în imediata vecinătate a proprietății care îi intrase în stăpânire în august 1895. În schimbul sumei de 2500 lei, principesa a cumpărat o porțiune de teren, la data de 21 ianuarie 1897, demarând construcția unei noi locuințe (1897-1899) care, din fericire, există și astăzi într-o stare de conservare mulțumitoare. "Caracterizat de un stil arhitectural neo-clasic imobilul impresionează prin decorațiile fațadelor și prin volumetria acoperișului. Decorată fără ostentație, dispusă, nu cu fața spre strada principală, ci spre alea de acces, locuința demonstrează discreție și modestie. Construcția a fost proiectată simetric față de hall-ul principal, cu rol de intrare și salon pentru primirea oaspeților. Aici se socializa, se serveau dulcețuri și șerbet, iar primirile se programau cu multă grijă.

Celelalte încăperi, cu destinația de birou și dormitoare erau dispuse perimetral față de hall. Dependențele, pentru treburile zilnice și slujitori, erau dispuse în partea din spate a construcției. Bucătăria, camera, camerele pentru slujitori erau necesare bunei organizări a vieții cotidiene."⁹

Potrivit Luciei Borș, principesa nu ar fi locuit deloc în casa din strada Ștefan cel Mare nr. 25, relatare înfirmată de o serie de mărturii din scrisorile trimise de Elena Cuza de la Piatra-Neamț. Muzeul de Istorie și Arheologie din Piatra-Neamț deține în proprietatea sa actul de donație, datat la 28 aprilie 1901, care certifică faptul că principesa Elena Cuza renunța în favoarea fratelui ei mijlociu, Dimitrie Rosetti (licențiat în drept la Viena, fost ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice în anul 1861, prim-președinte al Curții de Apel din Iași în 1866, deputat și prefect de Iași) la proprietatea din strada Ștefan cel Mare nr. 25.

"Ocara" de care amintește Lucia Borș poate fi refuzul pe care Dimitrie A. Sturdza, președinte al Consiliului de Miniștri, l-a manifestat față de propunerea organizării unei subscripții publice, pentru realizarea statuii Unirii de la Iași. Având serioase motive pentru a pleca, Elena Cuza intenționa să nu se mai întoarcă vreodată pe meleaguri românești și totuși o va face un an și jumătate mai târziu, sfătuită fiind de Henrietta Bacalu, pe care o întâlnește la Geneva și care "se oferă să-i puie la dispoziție tot ce-i va fi necesar, ca să trăiască nesupărată de nimeni, în Piatra".

Odată revenită în țară, în 1904, Elena Cuza a locuit în casa inginerului Bacalu, tot pe strada Ștefan cel Mare, "o casuță modestă, formată din două odăi și un antreu pe care se afla o altă odaie, pentru camerista sa, Germaine, adusă cu ea de la Geneva. Casa era veselă, cu o grădiniță în față, pe care Doamna Elena o îngrijea singură. În fața ferestrelor se ridica frumosul munte Cozla. Mobilierul era tot atât de simplu, ca și aspectul casei. El se compunea dintr-un pat, un dulap pentru haine, un scrin și un fotoliu, pe care-i plăcea să stea și să

Educația ta V(a)Conta!

asculte, în zilele de iarnă sau când era suferindă, lectura pe care i-o făcea camerista".¹² Contemporan al principesei, medicul Socrat Lalu confirma faptul că aceasta a locuit la Piatra-Neamț în ultimii ani ai vieții, într-o casă închiriată.

Mai generos în prezentarea locuinței principesei este Nicolae Iorga. Vizitând-o cu prilejul aniversării semicentenarului Unirii Principatelor, la 24 ianuarie 1909, cu doar două luni înainte de moartea acesteia, marele istoric scria în cartea sa „Oameni care au fost. Amintiri și comemorări”, apărută în anul 1911, următoarele: „Pe Doamna Elena am văzut-o în zilele amintitoare ale Unirii... Casa ei o dăruise Doamna lui Theodor Rosetti (în realitate lui Dimitrie Rosetti), atunci când ea se hotărâse a părăsi țara. Întorcându-se - nu știu de ce plecase - dar se întorse de dor - ea primi găzduirea unei familii bogate din Piatra-Neamț, care-i pusese la dispoziție o căsuță curată și veselă, în care ai fi crezut mai degrabă că se sălășluiește primăvara unei familii de funcționari săraci, decât că în ea se adăpostește aceia care a fost Doamna Țării. Multă simplitate și la primirea de către personalul străin care încuraja pe Măria Sa. Și multă cuviință rezervată, multă liniște rece. Mi se părea că intru într-un cavou și că dincolo de ușa închisă voi găsi o umbră din acelea care multă vreme încă flutură în jurul mormintelor mari, fără plâns, fără glas. Și nu, în acea odăiță neagră, în care se deslușea, în fundul unui fotoliu, dintr-o săracă rochie de doliu, sub un cauc de călugăriță acoperit cu un vâl simplu de lână, o figură mărunță, săpată fin în fildeș palid, - în odaia aceia era o viață care știa, cetia, afla, era o cugetare sigură și cuminte, era o inimă ce bătea pentru tot ce e nobil și ochi în care nu secase izvorul lacrimilor acelora care țin vii durerile cele mari, ascunse de lume, pe care ele n-o privesc”.¹³ Casa Elenei Cuza a intrat cu același prilej și în atenția presei centrale. Consemnând modul în care a fost serbată Unirea Principatelor la Piatra-Neamț, ziarul Unversul din 25 ianuarie 1909 relatează: „La orele 4 școlile și o imensă mulțime, au făcut o manifestație

la locuința Doamnei Cuza. S-au cântat cântece patriotice și s-a jucat Hora Unirei. Doamna Cuza a apărut la geam. Primarul Nicu Ioaniu a rostit o scurtă cuvântare. Doamna, cu lacrămile în ochi, a mulțumit publicului și a strigat Trăiască România! Un ura formidabil a izbucnit din piepturile manifestanților”.

Imobilul în care s-a stins din viață Doamna Elena Cuza, la 2 aprilie 1909, este de mici dimensiuni, dar construit în același stil al caselor boierești urbane cu elemente de decor neo-clasic. Ancadramentele ferestrelor sunt simple. Simplitatea acestor elemente este în contrast cu intrarea principală care impresionează prin dimensiuni și decorații. Portalul în arc de cerc este impunător chiar dacă Elena Cuza nu a deținut locuința în care și-a petrecut ultimii ani din viață, aceasta a rămas în conștiința colectivă drept casa Elenei Cuza din Piatra-Neamț, în timp ce singura sa proprietate din orașelul de pe Bistrița, rămâne până astăzi necunoscută pietrenilor.

În anul 1959, la aniversarea centenarului

Unirii Principatelor, a fost dezvelită o placă comemorativă fixată pe peretele casei din Piatra-Neamț, unde s-a stins Elena Cuza.

Prezența principesei Elena Cuza la Piatra-Neamț este atestată nu doar de documente, ci și de obiectele ei personale. Piese de mobilier, obiecte

personale (batistă, șervet cu monograma HC), toate aflate în colecția de istorie modernă și contemporană a Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț, amintesc de Prima Doamnă a României. Amintirea Elenei Cuza dăinuie în orașul pe care l-a îndrăgit, la trecerea a peste un secol de la moartea sa. În semn de omagiu, Școala generală nr. 4 din Piatra-Neamț a primit după 1989 numele Școala "Elena Cuza".

Act de donațiune între vii

Subsemnata Princesa Elena Cuza, domiciliată în orașul Piatra-Neamț, strada Ștefan cel Mare nr. 25, declar prin actul de față că dăruiesc, în deplină de veci proprietate, fratelui meu Dimitrie Gheorghe Rosetti, casele mele în valoare de 40.000 lei, ce posed în orașul Piatra și în care locuiesc actualmente, dimpreună cu tot locul lor și cu toate obiectele mobile aflate în ele.

Princesa Elena Cuza

Piatra-Neamț, 28 aprilie 1901

BIBLIOGRAFIE

Verzea, Mihaela-Cristina; Cojocariu, Elena - Principesa Elena Cuza la Piatra-Neamț, Piatra-Neamț, Editura "Constantin Matasă", 2012;

Rășcanu - Grămăticu, Olga - Posteritatea lui Alexandru Ioan Cuza, Editura Sfera, Bârlad, 2008;

Florescu, Radu - Elena Cuza dincolo de legendă, în Magazin Istoric, anul XXXII, nr. 1 (370), ianuarie 1998;

Principesa Elena Cuza, Corespondență și acte, 1840-1909, Editura Junimea, Iași, 2009;

Mihalache, Marin - Cuza. Prințul Unirii, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2006

prof. Stiuț Loredana

Împreună putem construi o lume mai bună

În perioada decembrie 2014 - iunie 2015, Școala Gimnazială „Vasile Conta” Iași, în parteneriat cu Școala Gimnazială Specială ”Constantin Păunescu” Iași și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Iași implementează proiectul ”Împreună putem construi o lume mai bună.”

Scopul proiectului este de a facilita procesul de integrare școlară a copiilor cu CES prin implicarea activă a cadrelor didactice în viața școlară a elevilor

Obiectivele proiectului:

- Dezvoltarea unei atitudini de toleranță și înțelegere față de copiii cu CES și nevoile acestora
- Prevenirea situațiilor de criză educațională declanșate de integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale
- Formarea, utilizarea și consolidarea unor tehnici de lucru cu diverse materiale și ustensile (desen, pictură, abilități practice specifice nivelului de dezvoltare al copiilor cu CES)
- Stimularea spiritului de comunicare și cooperare în munca individuală și în echipă
- Îmbunătățirea relațiilor parteneriale între diverse instituții de învățământ și alte instituții cu scop caritabil
- Promovarea semnificației fiecărui eveniment pentru care se desfășoară parteneriatul

Educația ta V(a)Conta!

- Optimizarea relației părinte – copil, respectiv familie – școală.

Beneficiarii direcți sunt:

- copiii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă și copiii cu cerințe educaționale speciale din Școala Specială „Constantin Păunescu” Iași;
- cadrele didactice care lucrează cu copiii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă și în școala specială, iar beneficiarii indirecți sunt elevii celor două școli, cadrele didac-

tice, comunitatea locală în care beneficiarii direcți trăiesc.

Proiectul se desfășoară pe perioada a șapte luni, activitățile desfășurându-se fie sub forma de ateliere de lucru cu elevii din cele două școli implicate, fie sub forma de workshopuri între cadrele didactice și părinți ai elevilor. În luna decembrie a avut loc o activitate de promovare a activităților proiectului, activitate la care au participat cadre didactice de la Școala Gimnazială „Vasile Conta” Iași și de la Școala Gimnazială Specială „Constantin Păunescu” Iași. Tot în luna decembrie a avut loc și prima activitate cu elevii, „Scrisoare către Moș Crăciun”, activitate desfășurată la Școala Gimnazială Specială „Constantin Păunescu” la care au participat elevi din ambele școli partener (elevii clasei a III-a B din Școala Gimnazială „Vasile Conta” Iași, elevii claselor a III-a A, a IV-a A, a V-a A, a VI-a A, a VI-a B, a VII-a A, a VIII-a C din Școala Gimnazială Specială

„Constantin Păunescu” Iași). În cadrul acestei activități, obiectivul a fost realizarea unor scrisori pentru Moș Crăciun prin colorarea și decorarea unor imagini cu brazi, oameni de zăpadă cu ajutorul creionelor, cariocilor, hârtiei creponate, lipiciului. La finalul activității elevii de la Școala Gimnazială „Vasile Conta” Iași au recitat poezii specifice anotimpului de iarnă și au cântat colinde. În luna ianuarie a avut loc o a doua activitate cu elevii – Călătorie în lumea poveștilor, activitate care a avut ca obiectiv dezvoltarea abilităților de comunicare și socializare ale elevilor implicați, prin recapitularea, sistematizarea și valorificarea într-o manieră ludică a cunoștințelor achiziționate pe parcursul studierii unor povești cunoscute precum: „Scufița Roșie”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Capra cu trei iezi”, „Cei trei purceluși”, „Ridichea uriașă”, „Pungața cu doi bani”. Elevii, grupați câte doi-trei au trebuit să-și aleagă fie silueta unui personaj preferat pe care să o coloreze sau să o picteze, fie o mască a unui per-

sonaj preferat pe care să o decupeze și să o coloreze. Echipele care au realizat cel mai frumos produs au fost premiate.

În perioada următoare vor fi implementate alte două activități cu elevii celor două școli partener, care vor avea ca obiectiv celebrarea Mărțișorului și a Paștelui. Proiectul este coordonat de prof. de sprijin Mihaela Moșoi, prof. logoped Alina Mendelovici și prof. consilier școlar Loredana Stiuț-Vatamanu.

APLICAȚII ALE RADIAȚIILOR

Radiațiile pot fi utilizate în producerea energiei electrice, propulsarea unor nave, iar cu efect distructiv bomba nucleară și bomba atomică dar pot fi utilizate și în mod pașnic precum în : medicină, industrie, agricultură și alimentație, datarea radioactivă

1. Aplicații în medicină

Radiațiile se folosesc în medicină ca metoda de diagnoză. Exemplu : RMN (rezonanța magnetică nucleară) are la bază vibrațiile pe care le produc nucleele radioizotopilor când sunt bombardate de unde radio într-un câmp magnetic. Imagistica de rezonanță magnetică este utilizată în scanarea diferitelor părți ale corpului, în special a creierului.

Tomografia computerizată (CT) poate fi de emisie sau pozitronică . Prin această metodă se obțin imagini de rezoluție avansată a țesuturilor din corpul uman.

Radiografia cu raze X sau Gamma prin care se obțin imagini ale diferitelor părți din corpul omenesc. Iradierea cu surse γ active , reprezentate prin nuclizi de sau , având activitatea între $3,7 \cdot 10^4$ Bq și doza de $1 - 3 \cdot 10^3$ Gy, este utilizată pentru sterilizarea ustensilelor medicale , când se produce distrugerea totală a microorganismelor vii (bacterii și viruși infecțioși).

2. Aplicații în industrie

Radioizotopii sunt utilizați în măsurarea vâscozității, densității sau grosimii unor materiale folosite în procesele tehnologice din industrie.

3. Aplicații în agricultură și alimentație

Substanțele trasoare asemeni celor utilizate în medicină sunt utilizate în agricultură pentru a studia plantele și a optimiza cantitățile de îngrășăminte și erbicide administrate. Radiațiile ionizante sunt utilizate pentru obținerea prin inginerie genetică a unor culturi mai rezistente la boli și secetă și mai productive. O iradiere adecvată a semințelor aduce în primul rând o creștere a vitezei de germinare, dar produce totodată și distrugerea insectelor (inclusiv a larvelor). Prin acest tratament , se elimină utilizarea fungicidelor și insecticidelor , de multe ori toxice pentru organismul uman.

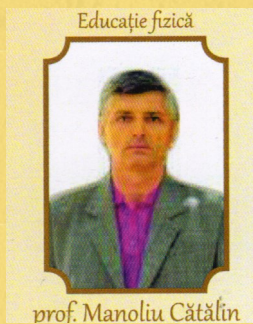
Toate aceste măsuri au drept rezultat o creștere a producției agricole cu peste 30%.

Iradierea a fost aplicată pentru producerea sterilității masculilor unor insecte ca : fluturele mexican, fluturele mediteranean, molia, musca țețe, țântarii fapt ce a dus la împiedicarea perpetuării speciilor respective dăunătoare agriculturii, cu reducerea corespunzătoare a pagubelor mari aduse acestui sector economic vital.

4.Tratamentul și conservarea alimentelor

Radiațiile ionizante pot fi folosite pentru a prelungi perioada de valabilitate a alimentelor deoarece acestea distrug bacteriile care produc alterarea. Prin iradiere se oprește coacerea fructelor și legumelor care pot fi stocate mai mult timp și transportate astfel în diferite părți ale globului. Niciuna din aceste surse nu are suficientă energie pentru a determina o radioactivitate permanentă în produsele alimentare tratate.

Tratarea diferențiată, premisă a succesului școlar

Școala are datoria de a asigura șanse egale tuturor elevilor, a asigura posibilități maxime de dezvoltare fiecăruia în funcție de aptitudinile și interesele sale. Pentru ca activitatea instructiv-educativă să fie profitabilă pentru toți elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferențiat.

Individualizarea învățării exprimă necesitatea de a valorifica cât mai bine posibilitățile și eforturile individuale, atât în ceea ce privește persoanele înzestrate cât și pe cele mai puțin înzestrate. Preocuparea majoră a fiecărui profesor trebuie să fie cunoașterea temeinică, reală, a potențialului creator, trebuie să identifice acel set de abilități, talente pe care Gardner le numește inteligențe, ele apar în combinații la nivel individual, fiecare fiind de fapt, o colecție de inteligențe.

Învățământul diferențiat vizează adaptarea activității de predare-învățare-evaluare, îndeosebi sub raportul conținutului, al formelor de organizare și al metodologiei didactice la posibilitățile diferite ale elevilor la capacitatea de înțelegere și ritmul de lucru propriu lor, unor grupe de elevi sau chiar fiecărui elev în parte. Diferențierea impune crearea unui mediu de învățare care să asigure condiții ca elevii să lucreze împreună, să învețe cum să învețe, să-și acorde sprijin, să-și dezvolte respectul față de sine și față de ceilalți; în caz contrar la elevi care necesită această abordare și nu o primesc, apare indiferența, o atitudine negativă față de activitatea la lecție, față de învățatură, devieri comportamentale.

Tratarea diferențiată rămâne o necesitate de necontestat, fiecare elev este unic în felul lui,

trebuie să pornim de la punctele forte ale elevilor (ce știe elevul, ce poate să facă, ce inclinații are, de ce abilități didactice dispune), să avem în vedere slăbiciunile elevului (ce nu știe, ce nu a înțeles, ce nu reușește să facă, ce prag nu poate să depășească). Diferențierea în învățare are ca scop eliminarea unor lacune, în cunoștințele și deprinderile elevilor și atingerea performanțelor minime acceptate dar și îmbogățirea și aprofundarea cunoștințelor elevilor capabili de performanțe superioare.

Tehnicile de diferențiere a instruirii vizează o gradare a sarcinilor școlare, potrivit posibilită-

ților individuale și a ritmului propriu de dezvoltare a fiecărui elev, astfel încât randamentul să fie asigurat pentru toți, să combată complexul de inferioritate pe care îl trăiesc cei ce nu pot atinge performanțe ridicate, să respingă atitudinea de uniformizare a condițiilor de învățare, dezvoltare pentru elevii capabili de performanță.

Se pot utiliza următoarele strategii de individualizare a învățării: sarcini instructive (teme) individualizate în funcție de aptitudini, nivel de dezvoltare intelectuală, coeficientul fiecărui elev; fișe de lucru individualizate (fișe de recuperare pentru elevii rămași în urmă la învățătură, fișe de dezvoltare pentru elevii buni și foarte buni, fișe de exerciții pentru formarea priceperilor și deprinderilor, fișe de autoinstruire pentru însușirea tehnicilor de învățare individuală și independentă, fișe de evaluare pentru cunoașterea nivelului de pregătire și asigurarea a feed-backului, pregătirea individuală).

Bibliografie

- Cozmovici, A. (coord.), Psihologia școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Crețu, C., Curriculum individualizat și diferențiat, E.D.P., București, 1998

Eficiența exercițiului de comunicare în adaptarea școlară și socială a elevului

În clasă se învață mai mult decât o materie, se învață o lecție de viață. Învățătorul stimulează și întreține curiozitatea elevilor pentru lucruri noi, le modelează comportamentele, le întărește încrederea în forțele proprii și îi ajută să își găsească identitatea.

Elevii apreciază în mod deosebit la dascălii lor amabilitatea, deschiderea, capacitatea de a le înțelege problemele, dorința de a-i ajuta, stăpânirea de sine și detestă sarcasmul, spiritul de dominație, ironia mușcătoare. Relația de comunicare dascăl-elev este afectată dacă elevul se simte amenințat, luat peste picior, ridiculizat. Un dascăl care dojenește mai mult decât laudă, orice încercare de a umili sau a încurca un elev mai ales în prezența colegilor săi va sfârși printr-un rezultat nedorit; elevul ori se retrage în sine, refuzând să mai comunice, ori reacționează violent față de încercarea de a fi încurcat sau umilit.

Educația ta V(a)Conta!

Activitățile de grup asigură un climat favorabil muncii creatoare în clasă. Comunicarea într-un grup de egali se realizează cu mai multă ușurință. Copiii discută deschis, fără inhibiții, își aleg singuri regulile pe care le respectă fără frustrări. Învățătorul dirijează din umbră aceste activități, îi laudă pentru rezultatele obținute și îi stimulează în diferite moduri.

Elevii pot realiza în grup desene și portofolii pe diferite teme, pot rezolva exerciții, pot confecționa diverse obiecte la ora de abilități practice. Astfel ei învață să colaboreze, să-și spună părerea, să se simtă utili, să se bucure împreună când lucrarea este apreciată

Jocurile didactice, în special jocurile de rol, au un puternic rol dezinhibitor. Elevii exersează comunicarea în mod natural, își reglează comportamentul de vorbitor în public diminuând astfel timiditatea. Incitante pentru copii sunt procesele literare. Intrându-și în rol, elevii sunt preocupați să caute soluții, să facă reflecții critice, să acuze, să scuze, să compare și să analizeze situațiile date, stimulând astfel gândirea, creativitatea, dar și trăiri emoționale pozitive.

Teatrul reprezintă o modalitate de exprimare artistică și un prilej de punere în valoare a elevului, mai ales în cadrul serbărilor școlare.

Utilizat în scop terapeutic, teatrul recrează o bază psihologică ce favorizează adaptarea socială. Utilizând păpuși sau jucând un rol propriu-zis, elevul se manifestă liber, fără constrângeri, conferă personajului trăirile sale afective, înțelege trăirile partenerului, poate face schimb de sentimente prin intermediul rolurilor.

De asemenea, fiecare caută să comunice cât mai clar, se autodisciplinează, învață să lucreze în echipă și își respectă mai mult partenerii.

Câmpia Jijiei, zonele sale inundabile

„Era seară de-a binelea. Soarele atinsese de mult orizontul și lumina asfințitului dădea în tonuri stinse. Încă o zi de secetă, cu pieptul ei de foc, trecuse prin această vale a Jijiei. Nu se vedea nici un nor și noaptea cădea ca într-un cuptor. Și cu toate acestea, o stuhărie vastă acoperea întinsul văii și crâmpree de baltă oglindeau cerul secetos...erau ape care priesc numai papurei și stufului.”

(Gala Galaction, Pe Jijia)

Am început cu acest citat din Gala Galaction deoarece, pentru mine, evocă imaginile unei copilării în Câmpia Jijiei, capricioase dar atât de frumoase ... era vară toridă și când nici nu gândeai cerul se acoperea de nori groși și cenușii și ploaia scălda colbul drumurilor, stuful și papura gârlelor; toscotul se scutura vesel de roua ploii, apoi cu toate celelalte plante își îndreptau parcă brațe mulțumind către cer. Păsările și alte ființe, ierburi și gâze, peștii, laolaltă cu oamenii trăiau așa aici de multă vreme. Era Câmpia Jijiei și era cu adevărat țara bălților și a țăntărilor. Era o zonă umedă.

Așezată în N.E. României, Câmpia Jijiei are un relief cu o înălțime ce poate atinge 150 m, relief dezvoltat în perioade geologice diferite: pleistocen și cuaternar. Un rol important în definirea reliefului actual l-au avut râurile Prut, Jijia și Siret, cât și factorii climatici: vânturi, precipitații și temperatura aerului. Prezența zonelor umede în Câmpia Jijiei este evidențiată de existența bălților, mlaștinilor, a apelor permanente sau temporare, curgătoare sau stătătoare.

Deloc neglijabilă în evoluția acestei zone este însă și influența activităților antropice desfășurate în acest areal de-a lungul timpului, dar mai ales în anii comunismului:

- schimbarea cursului râului Jijia;
- desecarea unor zone umede (gârle) și includerea lor în circuitul agricol;
- construirea unor canale de irigații, funcționale înainte de anii 1990, parțial colmatate astăzi și abandonate;

Toate aceste intervenții au avut un efecte

negative asupra politicii de gospodărire a apelor și utilizare a resurselor:

- degradarea mediilor naturale,
- distrugerea microclimatului;
- provocarea unor dezechilibre ecologice;
- creșterea riscului deșertificării zonelor;
- extinderea sărăturilor;
- dispariția mai multor specii de plante și animale rare;
- creșterea riscului poluării accidentale;

Educația ta V(a)Conta!

Odată cu intensificarea activității internaționale, în sensul echilibrării raționale a obiectivelor economice și sociale cu cele de protecția mediului, a devenit prioritară abordarea acestei probleme din perspective ecologice.

Zonele umede au un rol foarte important în dezvoltarea proceselor naturale din ecosisteme, reduc mult efectele distructive ale inundațiilor, stabilizează solul, rețin sedimentele, creează medii de hrănire și reproducere pentru multe specii de plante și animale. Ele constituie o resursă de mare valoare economică, naturală, științifică și recreativă, a căror dispariție ar fi ireparabilă.

Județul Iași are în spațiul său geografic o serie de bălți și de lacuri naturale care fac parte din bazinul hidrografic al râurilor Prut, Jijia și Siret. Aceste bălți sunt zone umede naturale de mare importanță datorită biodiversității ridicate a ecosistemelor în specii, foarte multe fiind specii rare, declarate la nivel european și mondial ca specii amenințate cu dispariția. Dintre zonele umede cercetate și protejate ale județului Iași se evidențiază: zona umedă Ciobârciu, zona umedă Vlădeni, Cotul Sălăgeni.

Cercetările efectuate în timp au dus la identificarea a multe specii de păsări care trăiesc numai în aceste zone. Uneori specii dunărene urcă aici în timpul verii. Între speciile rare se numără și o serie de specii de pești în care se încadrează țiparul. Specialiștii pot aduce argumente imbatabile pentru ca aceste zone să fie declarate rezervații naturale în care vânătoarea și pescuitul ar trebui interzise tot timpul. Totuși în fiecare an activități

„vânătoarești” supun metru cu metru din aceste zone unor „activități recreative” ditrugând și ultimele exemplare de păsări sau animale care au mai supraviețuit cu greu aici.

Reabilitarea ecologică a zonelor umede devine o prioritate în acest context, iar includerea în calendar a zilei de 2 februarie ca zi a „Ziua zonelor Umede” reprezintă un important pas în protejarea biodiversității. Demararea unor activități de reconstrucție ecologică a incintelor desecate în deceniile anterioare cum ar fi Proiectul pilot de reconstrucție ecologică Zona umedă Ciobârciu, com. Prisacani și Costuleni, jud. Iași, proiect ce se numără printre primele demersuri importante pentru recuperarea zonelor umede.

Acțiunile de protejare a zonelor umede sunt considerate prioritare în multe țări ale lumii. Aceste demersuri sunt sprijinite și de foruri internaționale, cum este Biroul Convenției asupra zonelor umede. Printre scopurile principale ale inițiatorilor Convenției (semnată în 1971 la Ramsar /Iran) este și realizarea rețelei mondiale a zonelor umede de importanță internațională. În țara noastră, la nivel internațional au fost declarate trei rezervații ale biosferei, pre-

cum și două situri Ramsar. Din rețeaua națională de arii naturale protejate Delta Dunării se distinge, atât ca suprafață (580.000 ha), cât și ca nivel al diversității biologice, având triplu statut internațional: Rezervație a Biosferei, Sit Ramsar (zonă umedă de importanță internațională), Sit al Patrimoniului Mondial Natural și Cultural.

Specificul jocului didactic la deficientul mintal

Prof. Mocanu Gina

Specificul și valoarea jocului didactic, atât la deficientul mintal cât și la copilul normal, nu constă în contribuția sa la dezvoltarea multilaterală a copiilor. Elementele sale componente, trăsăturile caracteristice, prin care își menține esența de joc și, în același timp, specificul său de activitate didactică se exprimă prin: conținutul jocului, sarcina didactică, elementele de joc (acțiunea de joc) și regulile jocului.

Este importantă existența întrepătrunderii și a interacțiunii acestor componente precum și păstrarea unui echilibru între sarcina didactică și elementele de joc. Ponderea mai mare a unei dintre aceste componente în defavoarea alteia poate duce la denaturarea jocului didactic sau la schimbarea profilului acestuia. Educatoarea trebuie să cunoască exact modul de dozare a acestor componente, în așa fel încât, într-o activitate de acest gen, să nu predomină numai elementul de joc, deoarece riscă să transforme activitatea într-una pur distractivă, pierzându-și caracterul instructiv și nu reușește să își atingă scopul și obiectivele operaționale.

Conținutul și felul jocului didactic pentru dezvoltarea vorbirii

Varietatea jocurilor didactice pentru dezvoltarea vorbirii deficienților mintal moderați desfășurate în grădinița de copii impune găsirea unor criterii de exemplificare a acestora. Astfel întâlnim: jocuri didactice pentru dezvoltarea vorbirii prin

care se urmărește formarea unei pronunțări clare, a unei vorbiri corecte din punct de vedere gramatical: Focul și Vântul, Șarpele și Albinuța, Cocoșul și Gâsca, Trenul și Vântul – la grupa mică; Ghicește ce spun eu?, Săculețul fermecat, Cu ce sunet începe cuvântul?, Cine spune mai departe?, Repetă ce spun eu – la grupa mijlocie; Îndreaptă greșeala, Cine spune mai multe cuvinte?, Să așezăm cartonașe – la grupa mare Jocuri didactice pentru dezvoltarea gândire logice. La grupa mică: Ce daruri putem oferi lui Radu?, Jocul culorilor; la grupa mijlocie: Găsește o poză la fel, Ce ne trebuie în casă? La grupa mare: Găsește ce se potrivește, Să facem ordine, Desenează numai ce ți se cere Jocuri didactice pentru însușirea normelor de comportare civilizată. La grupa mică: Spune cum te cheamă?, La cine se află stegulețul? La grupa mijlocie: De-a grădinița, Știți cine este?, Să primim musafiri, E ziua mamei. La grupa mare: De-a poștașul, Cine te-a chemat la telefon? De-a circulația, De-a magazinul

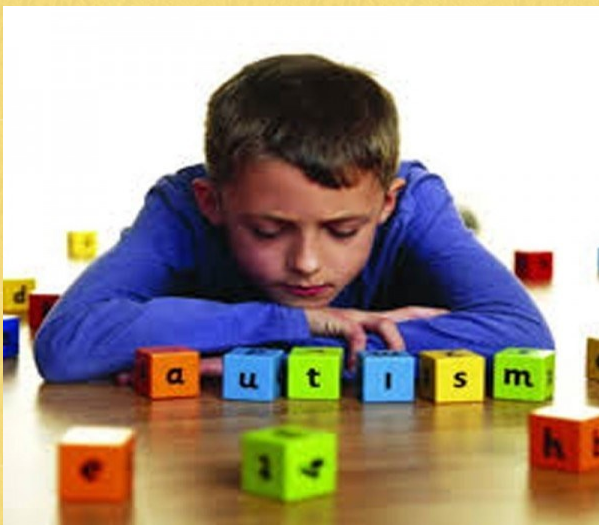
Cea mai mare parte a jocurilor didactice, chiar și cele de dezvoltare a vorbirii, se desfășoară cu material didactic, intuitiv, ținând cont de faptul că, la vârsta preșcolară, gândirea copilului este concret intuitivă. Astfel, sunt jocuri didactice în care putem întrebuința ca material didactic jetoane, ilustrate, ediate sau confecționate de către educatoare. Trusele de material didactic: „Alegeți

Educația ta V(a)Conta!

și grupați”, „Basmе în bucățele”, „Răspunde corect”, „Piramida”, „Animale sălbatice”, „Domino” pot fi competitive ca jocuri de masă și, în același timp, adaptate următoarelor jocuri didactice: „Cine ești?”, „Ce se potrivește?”, „Oglinda fermecată” etc.

În strânsă legătură cu dezvoltarea gândirii, jocul didactic contribuie la dezvoltarea limbajului. În acest sens, în afară de jocurile didactice prin care se fixează, se precizează și se activează vocabularul copiilor, se planifică și jocuri speciale, care ajută la îmbunătățirea pronunțării unor consoane mai greu de rostit pentru preșcolari. De exemplu jocurile „Spune cum face?” pentru pronunțarea corectă a consoanelor c, m, h, r; „Ce face Andrei?” pentru pronunțarea corectă a consoanelor r, s, ș, t, ț, cât și a unor grupuri de consoane etc.

Alte jocuri didactice rezolvă probleme mai complexe, și anume, în legătură cu formarea unor reprezentări generale și noțiuni, cum ar fi: animale

domestice, animale sălbatice, îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilă, veselă etc. În sfârșit, contri-

buția unor jocuri didactice constă în obișnuirea copiilor cu formarea pluralului („Eu zic una, tu zici multe”), cu acordul corect între predicat și subiect („Răspunde repede și bine”), cu folosirea frazelor în a căror componentă să existe propoziții subordonate, cauzale sau temporale în jocul didactic „Când se întâmplă?”

Jocurile didactice devin o metodă de instruire în cazul în care ele capătă o organizare și se succed în ordinea implicată de logica cunoașterii și învățării. Jocurile organizate cu un scop educativ bine precizat, devin metodă de instruire, iar dacă jocul este folosit pentru a demonstra o caracteristică a unei lecții, acesta devine un procedeu didactic.

Bibliografie:

- Barbu H. ,Popescu E., Șerban F. , “Activități de joc și recreativ- distractive”, Editura Didactica și Pedagogica, București, 1993
- Chateau J. ,“Copilul și jocul ”,Editura Didactica și Pedagogica, București, 1970
- Gheorghion, E., Taibon, M., „ Metodica jocului și a programului distractiv în grădinița de copii” , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971;

Utilizarea eficientă a calculatorului în cadrul orelor de matematică

Vorbim în fiecare zi despre schimbare, despre nevoia unei schimbări în învățământul românesc și de cele mai multe ori, așteptăm ca această schimbare să vină de undeva, să fie impusă de cineva. Lucrurile stau mult mai simplu: schimbarea este în fiecare dintre noi cei care am ales să ne numim dascăli. Fiecare în parte, are libertatea de a fi creativ, de a-și prezenta lecția așa cum dorește, de a îmbina clasicul cu modernul.

Pornind de la ideea că, o mare parte a timpului, elevii mei îl petrec în fața calculatorului, că utilizarea acestuia se rezumă deseori doar la siteurile de socializare, mi-a venit ideea realizării unor lecții folosind calculatorul, mai precis a unor programe precum Math Type, Word, Yahoo Messenger și rezolvarea unor teste online.

Pentru edificare propun următoarea strategie didactică pentru lecția "Numere raționale. Re-

capitulare pentru teză"

Principii didactice:

Principiul participării și învățării active

Principiul asigurării progresului gradat al performanței

Principiul explicativ-demonstrativ

Principiul conexiunii inverse

Metode și procedee didactice: Conversația euristică, exercițiul, munca individuală, munca în echipă, învățarea prin cooperare, evaluarea colegială în grupuri mai mari, autoevaluarea, concurs

Mijloace de învățământ: fișe de lucru, videoproiector, laptop conectat la internet, fișă de autoevaluare, chestionar.

Desfășurarea lecției

I. Etapa de organizare

Se asigură condițiile optime pentru desfășurare a lecției: se notează absenții, se verifică dacă există cretă și burete la tablă și dacă toți elevii au pe bancă cele necesare.

Pe ecranul videoproiectorului se afișează citatul: „Obiectul matematicii este atât de serios încât este util să nu pierdem ocazia de a-l face puțin mai distractiv” B. Pascal

Se propune elevilor următoarea problemă distractivă: Un pescar amator-isteț la matematică, se întorcea de la pescuit. Văzându-l cam posomorât, fetița sa i-a ieșit nerăbdătoare în cale și l-a întrebat:

Educația ta V(a)Conta!

- De ce ești supărat, tată?

- Cum să nu fiu supărat, îi răspunse el, când știu câți pești am prins de data aceasta: 6 fără cap, 9 fără coadă și 8 pe jumătate.

Câți pești a prins pescarul ?

II. Reactualizarea cunoștințelor

Prin lecția de azi, urmăresc să vă consolidați și să vă sistematizați cunoștințele însușite pe parcursul semestrului I la matematică. Se anunță tema lecției „Numere raționale. Recapitulare pentru teză ”

“Ce am învățat despre numere raționale ?”

-forme de scriere unui număr rațional

-operații cu numere raționale

- ecuații și probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

III. Informarea elevilor asupra lecției noi

Lecția de astăzi se va desfășura sub forma unui concurs între elevii clasei, elevi care vor forma 5 grupe omogene, fiecare grupă având un lider, un „Informatician” și un laptop conectat la internet. Liderii vor trage la sorți numele grupei. Acestea se vor numi: CURIOSII, MATEMATICIENII, ISTETII, ÎNȚELEPȚII, STUDIOȘII. Profesorul trimite spre rezolvare, pe rând cele 4 fișe, prin intermediul internetului.(MESSENGER). Pentru o rezolvare și o transmitere corectă a rezultatelor, elevii trebuie să cunoască editarea unor documente word și să utilizeze corect un program de ecuații la alegere. Fișele sunt returnate cu răspunsurile elevilor și evaluate. Fiecare exercițiu corect va fi punctat cu un punct. În final, se va calcula punctajul obținut de fiecare grupă și se va face un clasament al grupelor. În timpul evaluării fișelor elevii accesează site-ul www.didactic.ro de

unde vor rezolva testul online ”Frații”. Profesorul supraveghează activitatea elevilor și dă indicații acolo unde este nevoie. Soluționează eventual și situațiile în care nu toți elevii se implică în cadrul activității de grup sau atunci când un elev

monopolizează toate activitățile.

IV. Evaluarea

Elevii vor primi o fișă de autoevaluare și un chestionar.

În concluzie, utilizarea calculatorului în cadrul orelor de matematică, conduce la o învățare mai activă, cu rezultate evidente. Activitățile interactive au un rol motivațional al afirmării de sine dar și al competiției în rezolvarea unor probleme de găsim a soluției.

Bibliografie:

- Metode interactive și de grup-Ghid metodic, Editura Arves;
- Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006

Valorificarea oportunităților NTCI în predare-învățare

Profesor învățământ primar Temeș Andreea

Un proverb chinezesc spune următoarele: "Spune-mi și o să uit, arată-mi și poate îmi amintesc, implică-mă și sigur o să înțeleg!" Proverbul este sugestiv pentru ceea ce înseamnă utilizarea metodei proiectului în predare-învățare-evaluare, prin implicarea noilor tehnologii. Faptul că generațiile actuale de copii sunt fascinați de tot ce înseamnă tehnologie, reprezintă argumentul principal în motivația noastră, a învățătorilor de a ne perfecționa, de a fi în pas cu achizițiile elevilor în acest domeniu și de a transforma utilizarea NTCI exclusiv pentru jocuri, într-un act de căutare, investigare, selectare, integrare, analizare, sintetizare a unor informații utile pentru realizarea unei sarcini de lucru conform cu posibilitățile de învățare și în realizarea unor produse: afișe, postere, albume foto, prezentări power point, dezbateri, reviste electronice, etc.

Predarea științelor la clasele mici vizează realizarea standardelor de performanță urmărite în aria tematică limba română, geografie, istorie. Predarea – învățarea -evaluarea prin intermediul metodei proiectului permite profesorului să creeze situația de învățare astfel încât să urmărească formarea competențelor secolului XXI: responsabilitate și capacitate de adaptare, competențe de comunicare, gândire critică și sistemică, creativitate și curiozitate intelectuală, etc), prin alegerea metodelor centrate pe elev și prin utilizarea NTCI.

Metoda proiectului utilizată în cadrul unității tematice "Omul și mediul", la clasa a III a, a presupus, într-o etapă prealabilă, pregătirea unui plan de implementare, care vizează un parcurs al tuturor activităților și „actorilor” implicați, o bună și riguroasă documentare pentru realizarea materialului de facilitare, stabilirea strategiilor de evaluare cu teste, jurnale, chestionare necesare, conceperea unui material realizat din perspectiva ele-

vilor, care va putea fi comparat ulterior, cu cel realizat de elevi.

Debutul proiectului este anunțat copiilor și părinților fie printr-un afiș, fie printr-o broșură de prezentare, care se poate realiza în programul Microsoft Office Publisher și care evidențiază într-un mod atractiv evenimentele și acțiunile în care vor fi implicați copiii, un calendar al acestor evenimente, o invitație la unul dintre ele, pot fi enumerate competențele secolului XXI urmărite în proiect și câteva considerații, citate, îndemnuri, sigle, etc.

Fig.1. Captură imagine blog - broșura de prezentare a proiectului

Derularea proiectului le-a permis copiilor să caute informații pe internet despre animale dispărute și pe cale de dispariție, să realizeze, lucrând pe grupe, materiale în power point pe această temă, pe care le-au prezentat în fața colegilor, să realizeze afișe, desene cu mesaj ecologic, invitații la activitatea desfășurată la recapitulare sub forma unui joc de rol: „Conferința de presă”, la care au fost invitați factorii de mediu APA, AERUL, SOLUL dar și PLANTELE și animalele;

în ciclul primar, prin folosirea softului educațional și a blogului

de asemenea, le-a permis să conceapă un decalog al micilor ecologiști, un album foto cu animalele proprii și să se implice în realizarea și observarea unor experimente simple.

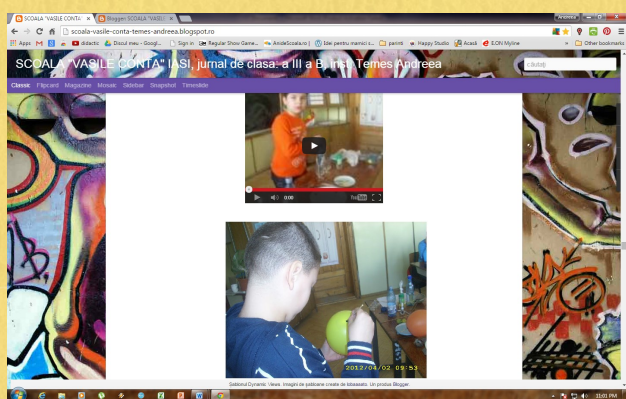

Figura 2. Captura imagine blog: experimente din timpul implementării proiectului

Materialul de facilitare a permis utilizarea imaginilor și link-urilor cu trimitere la clipurile video cu mesaj ecologic. A inclus întrebarea esențială lansată înainte de toate: Cum vă imaginați că ar arăta lumea peste 50 de ani? cu rolul de a capta atenția copiilor și de a canaliza discuția de la general, abstract, la concret, concis, prin întrebările unității de conținut: Cum am putea asigura sănătatea mediului înconjurător? Care sunt sursele de poluare care afectează mediul înconjurător?, până la întrebările de conținut: Ce caracteristici are apa? Care sunt sursele de apă? Care sunt factorii de mediu? Ce viețuitoare sunt pe cale de dispariție? Ce trebuie să facem pentru protejarea mediului înconjurător? Copiii au avut fișe de observare în care și-au notat aspecte esențiale care au reieșit din clipurile urmărite.

Implementarea proiectului la clasă a făcut

conținuturile mai atractive și a implicat școala, elevii și familiile lor în derularea proiectului. Avantajele metodei proiectului derivă din cele de mai sus: atractivitate, inovație, nou, implicarea tuturor elevilor prin emiterea sarcinilor diferențiate, proiectarea și pregătirea în avans a conținutului unității de învățare. Pentru copii sunt numai avantaje: pot conlucra, pot realiza sarcini pe măsura posibilităților lor, se pot autoevalua și interevalua.

Dezavantajele pentru un cadru didactic sunt de natura timpului petrecut în fața calculatorului pentru documentare și realizarea materialelor utilizate la clasă.

Rezultatele proiectului și produsele elevilor, imagini și aspecte din derularea proiectului sunt diseminate prin promovarea acestora în paginile unei reviste electronice, în cadrul comisiilor metodice, a cercurilor pedagogice, a simpoziunilor și mai ales prin intermediul blogului- un instrument la îndemână la care au acces toți factorii educației: elevi, profesori, părinți.

Cursurile de perfecționare „Profesorul-creator de soft educațional” și „Intel Teach- Instruirea în societatea cunoașterii” oferite de MECTS și SIVECO România au constituit pentru cariera profesională o bază spre utilizarea NTCI într-un mod elaborat. Utilizam la clasă calculatorul pentru a ilustra aspecte din lecții cu imagini sau materiale în power point. Acum însă, am învățat să concep un soft educațional și să implementez metoda proiectului la clasă. Sentimentul e mult mai încurajator: soft-ul educațional aduce plus de atractivitate și interactivitate, iar blogul permite vizualizarea de către oricine a rezultatelor proiectului și a imaginilor din timpul activităților.

Rămâne totuși un minus: acela că programele școlare sunt foarte încărcate și

implementarea unui proiect presupune foarte mult timp. În aceste condiții, copiii sunt introduși în laboratorul de informatică, inițiați în utilizarea calculatoarelor (neavând opțional de utilizare a calculatorului), instruiți în ceea ce privește drepturile de autor și a reținerii bibliografiei cu adresele de internet de unde sunt utilizate informațiile, apoi sunt dirijați să utilizeze anumite site-uri, recomandate de învățător, sunt grupați pe echipe și sunt implicați în conceperea materialelor după posibilitățile de învățare (elevii experți îi pot ajuta pe ceilalți, iar elevilor cu posibilități scăzute în învățare li se dau sarcini diferențiate) fiind tot timpul monitorizați și dirijați de profesor..

Soft-ul educațional creat special ca un material auxiliar, permite ilustrarea cu videoclipuri, imagini, hărți interactive, cântece și, foarte important, permite verificarea unor cunoștințe prin rezolvarea de către copii a unor teste de verificare cu alegere multiplă sau duală, aceștia având feedback-ul imediat prin înroșirea sau înverzirea răspunsului corect sau incorect.

Figura 3. Test de evaluare din softul educațional – Legenda Mănăstirii Putna- clasa a III a

Blogul ar putea fi un instrument la îndemână și de mare ajutor, în condițiile în care permite o comunicare reală profesor-elev-părinte în citirea materialului de facilitare, a identificării problemelor și a rezolvării lor și în obținerea feedback-ului într-un timp scurt. Materialul de facilitare este unul dintre cele mai importante aspecte din cadrul metodei proiectului, presupune o riguroasă documentare pentru profesor, iar accesul la acesta pe blog ar da un plus valoare proiectului, prin vizibilitatea rezultatelor dincolo de școală.

Copiii au fost foarte încântați de posibilitatea vizualizării activității lor pe blog, părinții - mulțumiți

de faptul că au posibilitatea de a controla acțiunile copiilor lor, care vor utiliza calculatorul într-un mod util, de această dată.

Reacțiile colegilor au fost împărțite: unii se bucurau că mai au puțin până la pensie și scapă de „munca asiduă de a pregăti un proiect”, iar alții, mai tineri au solicitat informații despre sit-ul Intel Teach și despre blog, simțindu-se obligați să ridice ștacheta în direcția utilizării NTCL.

Un alt instrument, din ce în ce mai la îndemână, este pagina clasei pe Facebook, care poate fi publică sau închisă.

Figura 4. Materialul de facilitare prezentat prin intermediul blogului

Privind retrospectiv, implementarea metodei proiectului se poate relua oricând și la orice obiect, la clasă, prin utilizarea NTCl. Proiectul propus a adus noutate, originalitate, curiozitate, dorință de autodepășire, de colaborare, implicare a tuturor factorilor educației: elevi, părinți, profesori.

<http://scoala-vasile-conta-temes-andreea.blogspot.ro/>
<https://www.facebook.com/groups/515636495190017/>

Bibliografie

- [1] Intel®Teach Program, Essentials Course, Intel®Teach – Predarea în societatea cunoașterii, Manual Participant Teacher Edition, v. 10
- [2] Intel®Teach Program, Essentials Course – Curriculum Resource CD, Master Teacher Edition, v.10
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/rom/elem_sec/teach/364940.htm

Conceptul de artă parietală. Studiu de caz: Peștera Chauvet

Prof. Asandei Adrian

Arta preistorică este un concept definit cu destulă greutate astăzi. Arta presupune pricepere, îndemânare, imaginație și mai ales inteligență, calități atribuite de cercetătorii de astăzi omului modern (*homo sapiens sapiens*). Prin urmare, dacă urmărim tiparele trasate de antropologi, putem presupune că arta (cu rolul ei estetic și magico-religios) nu poate fi mai veche, în Europa, de 40-50000 de ani (momentul apariției omului modern, a primelor manifestări de artă figurativă și a primelor obiecte de podoabă).

Arta paleolitică poate fi împărțită din acest moment, în două categorii: imagistică (picturi, gravuri, ornamente) sau mobilă (statuete, podoabe ș.a.). Arta este, deci, acea activitate a omului modern care a avut încă de la început un triplu rol: estetic, religios (magico-religios), educativ. Multe dintre desenele rupestre aveau și rolul de a transmite urmașilor (pe cale scrisă) o parte din experiențele trăite de înaintași.

Arta parietală poate fi inclusă în prima categorie, ea fiind definită ca acel ansamblu de desene, picturi sau gravuri executate de omul paleolitic pe stânci și în peșteri. Tema principală o constituie animalele: mamutul, bizonul, calul, renul, căprioara, ursul și, mai rar, lupul, leul, hiena, pești, păsări. Reprezentările omenești sunt rare. Se mai întâlnesc, în schimb, numeroase motive geometrice, semne și simboluri. Gravurile au fost realizate cu un vârf ascuțit de piatră. Picturile pot reda doar conturul, care poate fi umplut, apoi, cu o singură culoare compactă, obținându-se o imagine asemă-

nătoare unei umbre. În fine, pot fi redată și detaliile interioare ale corpului, în culori diferite, ajungându-se, uneori (la Lascaux, de pildă), la policromii complicate (fig. 1,2). Reliefulurile se întâlnesc mai rar și, spre deosebire de gravuri și picturi, sunt amplasate în zona intrării, respectiv în părțile luminate ale peșterilor (Venus de la Laussel, de exemplu, sau perechea de bouri de la Bourdeilles).

Fig. 1 – Grota Lascaux- sala taurilor, (după M Cârțumaru, Paleoliticul...)

Fig. 2 – Scena "accidentului" de vânătoare din peștera Lascaux (după M Cârțumaru, Paleoliticul...)

Educația ta V(a)Conta!

Picturi rupestre s-au descoperit în întreaga lume, dar dintre toate, poate cele mai cunoscute sunt cele descoperite în Europa de Vest datorită numărului mare de picturi prezente în unele locații și a calității deosebite ale acestora. Printre cele mai reprezentative peșteri cu picturi rupestre se numără: complexul Lascaux, peștera Chauvet, Altamira, Font de Gaume și Les Combarelles (fig. 5—6).

Fenomenul nu se limitează, însă, la această regiune, vestigii ale artei parietale fiind atestate până departe spre est, în munții Ural și pe valea râului Lena, din inima Siberiei. În Europa Occidentală, și îndeosebi în sudul Franței, artiștii acelor vremuri au preferat să se retragă în adâncul grotelor, uneori la zeci de metri de la intrarea în peșteră, pentru a picta sau grava pe pereții sau pe tavanul cavităților naturale. Așa se face că această artă parietală, în general animalieră, împodobește peste 200 de grote, dintre care circa 170 numai în sudul Franței și nordul Spaniei. Regiunea franco-cantabrică oferea, într-adevăr, condiții geografice excepționale, facilități de care artiștii din paleolitic au profitat din plin.

În Europa Occidentală, și îndeosebi în sudul Franței, artiștii acelor vremuri au preferat să se retragă în adâncul grotelor, uneori la zeci de metri de la intrarea în peșteră, pentru a picta sau grava pe pereții sau pe tavanul cavităților naturale. Așa se face că această artă parietală, în general animalieră, împodobește peste 200 de grote, dintre care circa 170 numai în sudul Franței și nordul Spaniei. Regiunea franco-cantabrică oferea, într-adevăr, condiții geografice excepționale, facilități de care artiștii din paleolitic au profitat din plin.

Cel mai reprezentativ exemplu de artă parietală este peștera Chauvet din Franța, datată între 32.410 și 30.340 î. Hr.. Animalele sunt redată realist, în mișcare, grupate în compoziții cu mai multe exemplare din aceeași specie (fig.3,4). Impresionează marea omogenitate a temelor.

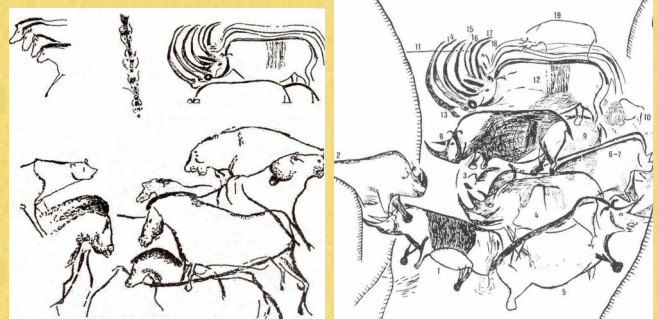

Fig. 3 – Ansambluri parietale din peștera Chauvet din Franța (după M. Cărciumaru, Paleoliticul...)

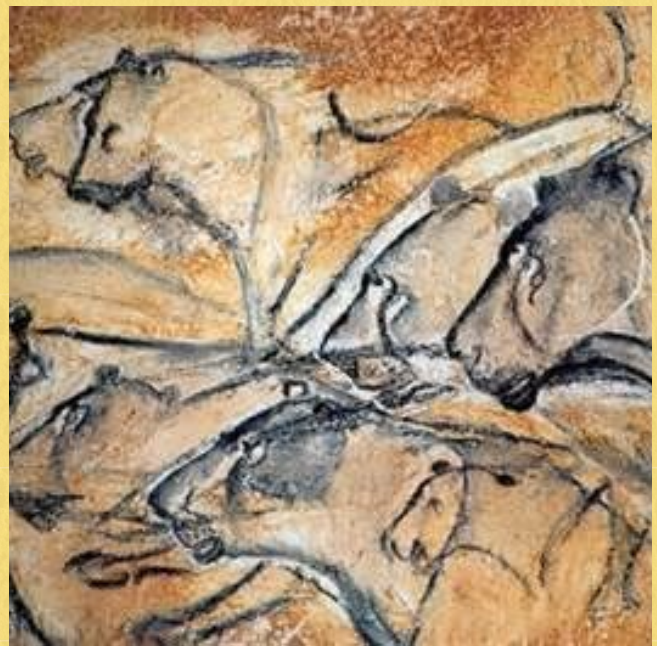

Fig. 4 – Feline - Chauvet (Sursa: <https://images.search.yahoo.com>)

Din cele 263 de animale identificate, domină rinocerii (20 %), mamuții (14 %), lei (13,7 %) și cai (13,3 %), animalele întâlnite cu predilecție în arta mobilieră aurignaciană (între cca. 43 000 și 20 000 î. Hr.), nu și în cea din etapele ulterioare. Mamuții sunt gravați, bizonii, renii și boii sunt pictați în negru, iar urșii în roșu.

Peștera Chauvet conține mai bine de 1.000 de desene, "expresii remarcabile ale primei creații artistice a omului", din paleoliticul superior, în

urmă cu 36.000 de ani. Acele desene pe stâncă, operele unor bărbați și femei din cultura Aurignaciană, conțin un repertoriu bogat, cu 435 de reprezentări animale, ce prezintă 14 specii: urși, rinocerii lănoși, lei, pantere, bizoni etc. Zidurile dezvăluie, de asemenea, zeci de desene reprezentând formele unor palme umane, desenate atât în negru, cât și în alb, dar și reprezentări ale sexului feminin și, în fundul grotii, desenul excepțional conservat al unui corp feminin alături de un bizon.

Dincolo de aceste deosebiri, prim frumusețea și diversitatea faunei reprezentate, grotă de la Chauvet. dar și din alte zone ale Europei (Lascaux sau Altamira, de exemplu), poate fi socotită drept una dintre cele mai importante mărturii ale unor vremuri în care omul, descoperind arta, ca nevoie de comunicare și/sau comuniune cu lumea și sacrul, se descoperea pe sine ca Homo sapiens.

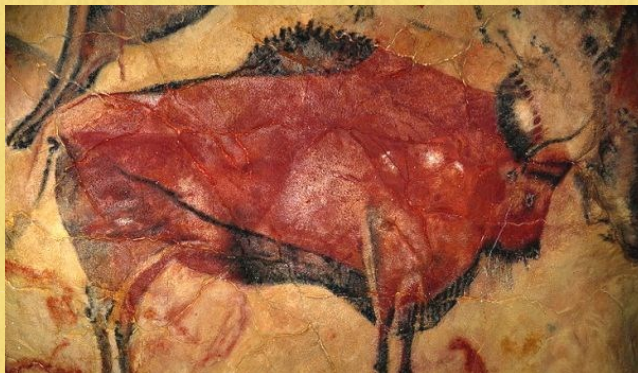

Fig. 5 — "Grota zimbrilor" - peștera Altamira (Spania) - sursa: <http://www.descopera.ro/>

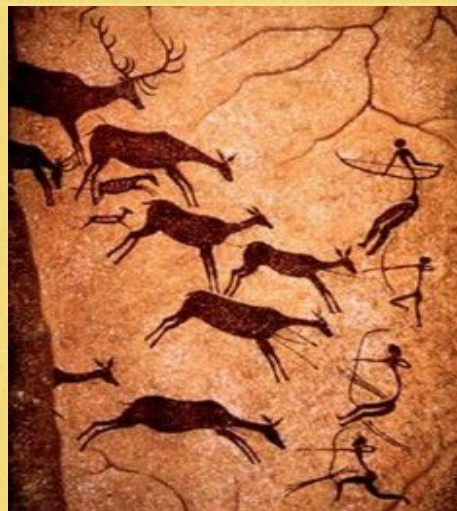

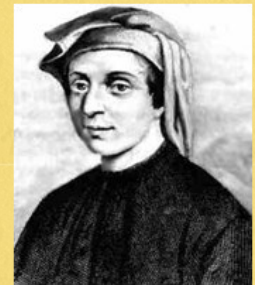
Fig. 6 — Scenă de vânătoare — peștera Lascaux (sursa: www.descopera.org)

Bibliografie

- Cârciumaru Marin, *Peleoliticul, Epipaleoliticul și Mezoliticul lumii*, Târgoviște, 2005.
- Chirica Codrin-Valentin, *Arta și religia paleoliticului superior în Europa Centrală și Răsăriteană*, Editura Helios, Iași, 1996.
- M. Eliade, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, Univers Enciclopedic, București, 2000.
- I. Grünfeld, *Dicționar de artă*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2012.
- Kernbach V., *Dicționar de mitologie generală. Mituri, divinități, religii*, Editura Albatros, București.
- A. László, *Preistorie generală (curs)*, Iași, 2014.
- Al. Rosetti, *Micul dicționar academic, vol IV*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2003.
- www.descopera.ro.
- www.interferente.ro.
- www.speotimis.ro.

MISTERIOSUL ȘIR AL LUI FIBONACCI

Profesor Liliana Olărașu

Cine a fost Fibonacci ?

Este cunoscut ca Fibonacci, dar numele său era de fapt Leonardo Pisano, pentru că Pisa este orașul italian (celebru prin turnul său înclinat) în care s-a născut pe la 1170. Numele tatălui său era Guilielmo Bonacci. În limba italiană "filius Bonacci" se traduce "fiul lui Bonacci" și de aici: FIBONACCI.

Fibonacci a fost unul dintre cei mai mari matematicieni ai Evului Mediu. A fost educat în orasul Bougie din nordul Africii (Bejala din Algeria de astăzi), unde tatăl său a fost ofițer vamal, așa încât Fibonacci a crescut în mijlocul civilizației nord-africane, călătorind mult și pe coastele Mediteranei. A cunoscut, astfel, mulți negustori arabi și indieni și a deprins știința lor aritmetică, precum și scrierea cifrelor arabe. Fibonacci este cunoscut ca fiind unul dintre primii care au introdus cifrele arabe în Europa, cifre pe care le folosim și în zilele noastre: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. În 1202 a revenit în Italia unde a publicat în limba latină "Cartea despre abac" (Incipit Liber Abaccicompositus a Leonardo filius Bonacci Pisano), care cuprindea ansamblul cunoștințelor de aritmetică și algebră de la acea dată. Cartea lui a fost una din primele din Europa care învață cum trebuie folosit sistemul zecimal. De asemenea, în 1220 publica "Practica geometriae", un compendiu de rezultate din geometrie și trigonometrie, iar în 1225 "Liber quadratorum", în care studia calculul radicalilor cubici.

Șirul lui Fibonacci

Fibonacci atrage atenția în special, cu șirul său care reprezintă creșterea organică a materiei vii. E ceva plin de mister pe care puțini s-au aventurat să-l studieze așa cum trebuie, ceva care, prin exemple, pare cât se poate de adevărat.

Șirul lui Fibonacci este o secvență de numere în care fiecare număr se obține din suma precedentelor două din șir. Astfel, primele 10 numere ale șirului lui Fibonacci sunt:

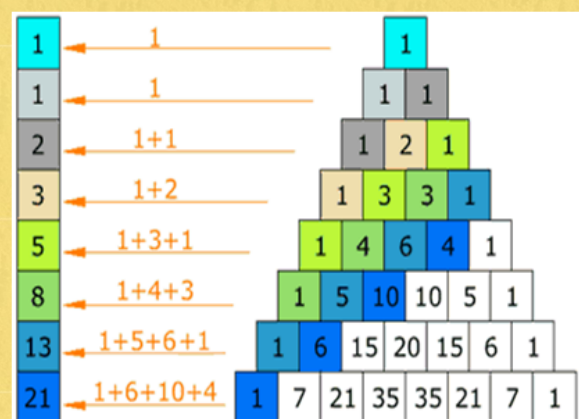
1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, ...

(primele 2 numere sunt predefinite, iar restul se obțin în mod recursiv, din suma precedentelor două:

$2=1+1$, $3=2+1$, $5=3+2$, ...

Astfel definiția secvenței lui Fibonacci este:

$F(n+1) = F(n-1) + F(n)$, dacă $n > 1$ și $F(0) = 0$, $F(1) = 1$

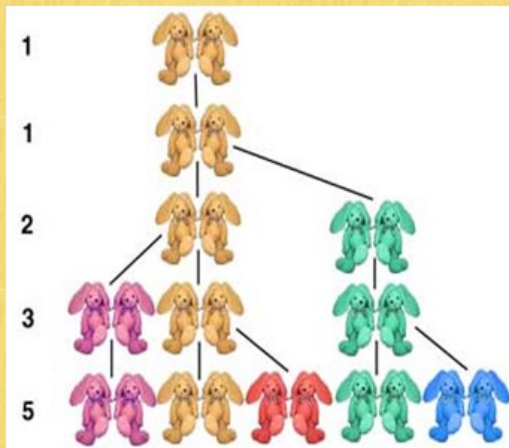

Unul dintre cele mai interesante modele numerice este Triunghiul lui Pascal (numit astfel după francezul *Blaise Pascal*, un matematician și filozof celebru).

Pentru a construi triunghiul lui Pascal, se începe cu 1 în partea de sus, apoi continuă introducerea numerelor de mai jos într-un model triunghiular. Fiecare număr este suma celor două numere de mai sus (cu excepția marginilor, care sunt toate 1). Adunând numerele de pe diagonalele evidențiate se observă că se obține șirul lui Fibonacci.

Unde s-a folosit pentru prima oară șirul lui Fibonacci?

Se pare că și pe vremea lui Fibonacci se organizau concursuri de matematică. În Pisa, a participat și Fibonacci la un astfel de concurs care a fost condus de însuși împăratul Frederic al II-lea. Problema propusă concurenților numită și **Problema Iepurilor** suna astfel:

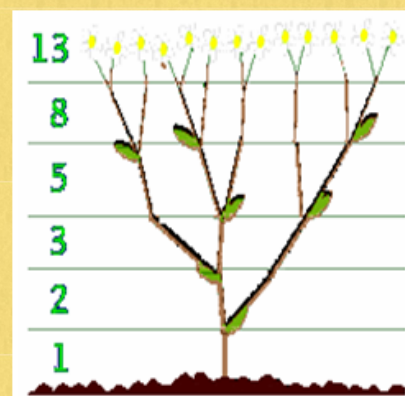
Plecând de la o singură pereche de iepuri și știind că fiecare pereche de iepuri produce în fiecare lună o nouă pereche de iepuri, care devine "productivă" la vârsta de 1 lună, calculați câte perechi de iepurivor fi după n luni. De asemenea se consideră că iepurii nu mor în decursul respective perioade de n luni.

Secvența numerelor lui Fibonacci a fascinat de-a lungul istoriei pe foarte mulți oameni de știință: matematicieni, fizicieni, biologi, e.t.c. și continuă să o facă chiar și în prezent.

Fibonacci și natura

Plantele nu au cum să cunoască numerele lui Fibonacci, dar ele se dezvoltă în cel mai eficient mod. Astfel, multe plante au aranjamentul frunzelor dispus într-o secvență Fibonacci în jurul tulpinei. Inelele de pe trunchiurile palmierilor respectă numerele lui Fibonacci.

Motivul pentru toate acestea este realizarea unui optim, a unei eficiențe maxime. Astfel de exemplu, urmând secvența lui Fibonacci, frunzele unor plante pot fi dispuse astfel încât să ocupe un cât mai mic spațiu și să obțină cât mai mult soare.

Anumite conuri de pin respectă o dispunere dată de numerele lui Fibonacci.

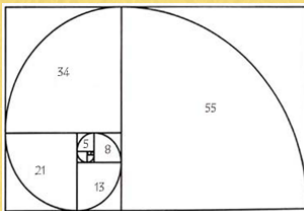
Numărul petalelor florilor este, de cele mai multe ori, un număr al secvenței Fibonacci: *cala* are 1 petală, *laptele câinelui* are 2 petale, *floarea de iris* are 3 petale. *Trandafirul sălbatic*, *viorelele*, unele *lalele*, *piciorul cocoșului*, majoritatea florilor au câte 5 petale (număr din șirul lui Fibonacci). 8, 13, 21, 34 petale (toate sunt numere din secvența Fibonacci).

Cochilia melcului

Câți dintre voi nu au studiat măcar un pic *cochilia* melcilor ieșiți "la plimbare" după o ploaie de vară?

Designul ei urmează *o spirală* extrem de reușită, o spirală pe care nouă ne-ar fi greu să o realizăm trasând-o cu creionul. Fiind studiată mai în profunzime, s-a ajuns la concluzia că această spirală urmărește dimensiunile date de secvența lui Fibonacci. În acest fel cochilia îi creează melcului, în interior un maxim de spațiu și de siguranță. Este încă unul din nenumăratele exemple de aplicare a secvenței Fibonacci în natură.

Cercetătorii pasionați de sirul lui Fibonacci au găsit chiar că și ADN-ul respectă această regulă aparent ciudată.

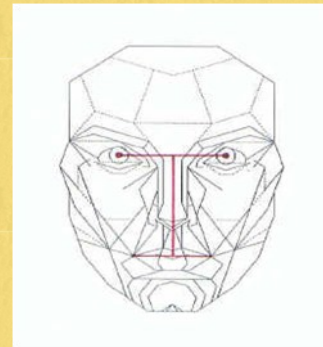
Atât la Aloe Polyphylla cât și la semințele de floarea-soarelui vom găsi spirale descrise sub forma șirului lui Fibonacci.

Corpul uman

Mâna umană are 5 degete, fiecare deget având 3 falange separate prin 2 încheieturi (numere în secvență). În medie, dimensiunile falangelor sunt: 2cm, 3cm, 5cm. În continuarea lor este un os al palmei care are în medie 8 cm.

Fața umană este caracterizată, din punct de vedere estetic prin câteva dimensiuni principale: distanța între ochi; distanța dintre gură și ochi; distanța dintre nas și ochi; dimensiunea gurii. Știința esteticii apreciază că fața este cu atât considerată mai plăcută ochiului cu cât aceste dimensiuni respectă secvența lui Fibonacci mai bine.

Numerele Fibonacci și proporția divină

Proporția divină descrie un dreptunghi a cărui lungime este egală cu o dată și jumătate lățimea lui. Nenumarați artiști și arhitecți și-au creat operele în jurul acestei proporții convingându-ne cu armonia rezultată. De exemplu, Partenonul din Atena, *"Mona Lisa"* lui *Leonardo da Vinci*, Piramidele din Egipt și multe altele sunt adesea oferite ca exemple de întrebuintare a acestei proporții.

Kant spunea că *nu există nici un lucru complicat. Fiecare lucru aparent complicat este constituit din lucruri mai mici, simple.* Dar tot Kant a adăugat că *nu există nici un lucru simplu.* Poate descoperind tot felul de teorii misterioase vom ajunge să știm totul despre lucrurile simple, care formează lucrurile complicate, care stau la baza lucrurilor și mai complicate, exact ca o spirală.

Ipostaze ale profesorului de succes în epoca transmodernă

Prof. Ojică Simona Maria

“Lumea de azi se găsește într-un continuu proces de urâțire. În noul imperiu al urâtului, frumosul este doar o amintire, care abia mai murmură sub marșul triumfal al unei lumi schilodite, aflată în plină ofensivă. Omul Frumos este ultimul strigăt de salvare, este ultima redută a umanității, în lupta cu oceanul de neomenesc care vine. Omul Frumos este ultimul suspin hristic pentru o lume aflată în cădere definitivă. [...] Omul Frumos nu mai este la modă. La modă este omul util, la modă este omul eficient”.

La acest moment societatea traversează o situație de criză a valorilor, de lipsă a unor repere morale constante și emblematice și de transformare a ceea ce era odată anormal, de contestat în ceva acceptat și chiar adoptat. Prin urmare, educația rămâne factorul de echilibru necesar la formarea personalității copiilor de azi și a adulților de mâine. În calitate de dascăli ne-am format o opinie asupra a ceea ce ar reprezenta un elev ideal sau cel puțin un elev de succes, însă de câte ori am reflectat asupra a ceea ce înseamnă un profesor de succes? Ar trebui abordat termenul de succes din perspectiva sa calitativă sau cantitativă?

În urma experienței mele la catedră m-am edificat asupra faptului că succesul implică relația de complementaritate a celor două coordonate. Cu cât vom cere mai mult și cu cât vom crește nivelul în cadrul disciplinei noastre, cu atât succesul se va face remarcant. Tendința de a menaja copiii care vin din medii defavorizate sau care nu au o inteligență peste medie nu face decât să îi determine pe educabili să se plafoneze și să își accepte o condiție care ar putea fi depășită prin muncă, încurajări con-

stante, implicare a acestora în proiecte și concursuri școlare care par în primă fază inaccesibile lor din motivele enunțate anterior. Dincolo de factorul strict științific intervine și aspectul uman care ar trebui să ne caracterizeze în orice moment al activității noastre la catedră. Elevii noștri deprind de la fiecare dintre noi comportamente, valori umane și principii pe care le vor avea și după momentul absolvirii și accederea la o nouă treaptă de studiu. Așadar, profesorul de succes este acel profesor care devine un model de urmat pentru elevii săi, o întruchipare a bunătății, a înțelepciunii, a cunoașterii și a echilibrului. Influența socială a cadrului didactic este una impresionantă adeseori vizibilă prin adoptarea unor comportamente noi de către elevi prin procesul de imitație cu sens. Acest tip de influență este una “venită de sus și care presupune schimbări introduse de lideri, adică de persoanele care au autoritatea necesară pentru a le impune adeptilor noi comportamente”.

O altă valență a profesorului de succes este respectarea premiselor educației printre care se numără următoarele: lucrul alături de elev cu scopul de a-l face pe acesta să evolueze atât la nivel intelectual, cât și spiritual “se angajează sa-i facă să progreseze, să acceadă către noi trepte de spiritualitate și civilitate” și încercarea de a accepta și opiniile elevilor păstrând mereu o notă de diplomație, fără a-și impune propriile opinii ca fiind adevăruri incontestabile- “profesorul, fără a relativiza valoarea cunoștințelor, trebuie să procedeze în așa fel încât să respecte convingerile elevilor, oricare ar fi acestea, cel puțin în fazele incipiente”. Severitatea dozată și îmbinată cu diplomație, cu blândețe, cu simțul umorului la momentul potrivit reprezintă, de asemenea, atribute ale unui profesor sau învățător de vocație. Esențiale în egală măsură sunt adaptarea discursului la nivelul elevilor și la contextul dat “educatorul trebuie să fie atent la discurs-

sul pe care îl promovează, la vocabularul utilizat, astfel încât să întrebuițeze termenii ținând cont de statutul cultural al auditoriului” și tratarea elevilor în mod egal, fără excese sau tentații partinitoare “educatorul are datoria de a-i trata pe toți elevii cu aceeași grijă, cu dreptate și în mod egal, fără deosebire”. [...]

Nu în ultimul rând profesorul de succes ar trebui să respecte principiul flexibilității care constă într-o perpetuă reinventare, inovație și update, deoarece lipsa acestei calități va aduce de la sine starea de plictis a elevilor și de instalare a monotoniei la oră. “Conceptele-cheie ale școlii moderne ar trebui să fie: adaptare, dinamică, transformare. [...]

Pedagogia nu a însemnat niciodată o stradă cu sens unic; cadrul didactic a trebuit să caute permanent soluții. [...] Iată de ce flexibilitatea este o tramulină spre succes a profesorului modern. Opriți-vă câteva clipe, reflectați și vedeți ce nu merge. Apoi transformați orice constrângere într-o oportunitate”. Un psiholog spunea la un moment dat că succesul real se regăsește în analiza eșecului. Așadar, ar trebui să avem mereu curajul de a încerca și de a transforma orice greșală în succes, prin urmare să fim flexibili și

indulgenți cu noi înșine. Elevii noștri vor aprecia momentul în care vom recunoaște că putem greși și vor căpăta încredere în noi tocmai datorită sincerității. Principiul încrederii este unul la fel de interesant, deoarece majoritatea pornim de la premisa că elevii au încredere în noi. Elevii vor căpăta încredere în profesor atunci când le vom da mai multe șanse, când le vom reliefa punctele forte, în timpul activităților extrașcolare și a orelor de consiliere. Școala nu trebuie să devină un spațiu coercitiv, ci un mediu al colaborării, al deschiderii spre noutate și al prieteniei.

În concluzie, profesorul de succes și care va dănuși în conștiința elevilor va fi cel înclinat spre reflecție, spre autoevaluare și cel care este capabil de a fi sincer cu sine mai întâi de toate.

Dan Puric, *Despre Omul Frumos*, Editura Lumina Tipo, București, 2009, p. 113.

Serge Moscovici, *Influență socială și schimbare socială*, traducere de Irinel Antoniu, prefață de Adrian Neculau și Andreea Ernst, Editura Polirom, Iași, 2011, p. 203.

Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006, p. 444.

Colectivul de redacție

Director publicație: prof. Ionela Bărbuș

Redactori: prof. Ciprian Zaharia, prof. Adrian Asandei

Coordonatori: dir. prof. Ionela Bărbuș, prof. Elena Apetria-Moruzi, prof. Cristina Anton, prof. Anca Țibulcă, prof. Liliana Olărașu, prof. Elena Andone, prof. Violeta Ifrim, prof. Andreea Temeș, prof. Simona Ojică, prof. Marcel Lungu, prof. Cătălin Manoliu, prof. Stiuț Loredana, prof. Liliana Oprea, prof. Dorina Lungu, prof. Cană Carmen, prof. Delia Pricope, prof. Adrian Asandei, prof. Ciprian Zaharia

ISSN 2360 – 4859

ISSN-L 2360 – 4859

Ne găsiți și on-line la adresa: <http://revistacontratimp.wix.com/site>